

PÄÄTÖS

Nro 268/2021
Dnro ESAVI/37145/2019

Julkaisupäivä
16.9.2021

ASIA Kalojen kasvattaminen Lintuluodon maa-allaslaitoksessa ja veden johtaminen merestä altaisiin, Uusikaupunki

HAKIJA Salmisten Kalankasvattamo Ky

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Salmisten Kalankasvattamo Ky on saattanut hakemuksen vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 30.10.2019 sekä myöhemmin täydentänyt hakemustaan.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentti sekä ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 2 momentin 11 e) kohta

Vesilain 3 luvun 3 §:n 1 momentin 2) kohta ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

HAKEMUS

Toiminta ja sen sijainti

Salmisten Kalankasvattamo Ky:n Lintuluodon maa-allaslaitos sijaitsee Uudenkaupungin Kuivarauman kylässä Lintuluodon niemen Pikku-Pukki-nimisessä osassa kiinteistöllä Pukkart 895-482-4-66 entisen Pyhämaan länsiosassa Selkämeren rannikolla.

Laitoksen koeluonteinen toiminta liittyy läheisesti hakijan muuhun vesiviljelytoimintaan sekä kalanjalostustoimintaan Uudessakaupungissa. Kalojen jatkokäsittely, perkaus mukaan lukien, tapahtuu hyväksytyissä ja kaupungin vesihuoltoinfraan liitetyissä laitostiloissa.

Voimassa oleva lupa

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 16.6.2010 antamallaan päätöksellä nro 26/2010/3 myöntänyt Salmisten Kalankasvattamo kommandiittiyhtiölle ympäristönsuojelulain mukaisen luvan kalojen kasvattamiseen maa-altaissa Lintuluodon niemellä sekä vesilain mukaisen luvan veden johtami-

seen merestä käytettäväksi laitoksella Uudenkaupungin kaupungissa. Vaasan hallinto-oikeus on 17.10.2011 antamallaan päätöksellä nro 01869/10/5302 jatkanut luvan voimassaoloa vuodesta 2015 vuoteen 2020.

Ympäristöluvan mukaan laitokselle saadaan johtaa merestä vettä enintään 900 l/s. Laitokselle johdettava vesimäärä on mitattava luotettavasti Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (myöhemmin ELY-keskus) ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen hyväksymällä tavalla.

Laitokselta mereen johdettava fosforipäästö saa olla enintään 210 kg ja typpipäästö enintään 1 600 kg vuodessa. Lietteeseen sitoutuneet ravinnemäärät voidaan ottaa huomioon päästömäärissä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen hyväksymällä tavalla. Ominaispäästö saa olla enintään 6,0 g fosforia ja enintään 40 g typpeä kasvatettavaa kalakiloa kohti.

Altaisiin kertyvä liete on poistettava, käsiteltävä ja sijoitettava siten, ettei siitä aiheudu vesien pilaantumista eikä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Luvan saajan on estettävä vieraiden kalakantojen ja -lajien karkaaminen mereen.

Kalankasvatuksesta aiheutuvien päästöjen vaikutuksia mereen on tarkkailtava ja tulokset raportoitavan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat-vastuualueen sekä kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tarkkailu voidaan suorittaa yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

Vaasan hallinto-oikeus jatkoi luvan voimassaoloa 31.12.2020 saakka siten, että mikäli toimintaa jatketaan vielä vuoden 2020 jälkeen on uusi lupahakemus saatettava vireille aluehallintovirastossa viimeistään 31.10.2019. Mikäli hakemus saatetaan vireille määräajassa, tämä lupa on voimassa siihen saakka, kun uuden hakemuksen perusteella annettu päätös on saanut lainvoiman. Lupahakemukseen tulee muun ohella liittää laitosta koskeva yhteenveto päästö- ja vaikutustarkkailusta, suunnitelma jatkuvatoimisesta lietteenpoistosta ja veden käytön vähentämisestä.

Oikeus alueeseen

Toinen Salmisten Kalankasvattamo Ky:n vastuunalaisista yhtiömiehistä omistaa kiinteistön Pukkart 895-482-4-66 yhdessä yhden äänettömän yhtiömiehen kanssa.

Alueen kaavoitus ja luonnonsuojelualueet

Alueella on voimassa Porin lääninhallituksen 25.8.1994 vahvistama Uudenkaupungin yleiskaava. Hankealue sijaitsee loma-asutusta varten varatulla alueella (RA), jossa kaikessa rakentamisessa sekä laitureiden ja muiden rakenteiden teossa on mahdollisuuksien mukaan säilytettävä luonnontilainen maisema.

Kasvatuspaikka rajoittuu vesialueeseen, joka kuuluu Uudenkaupungin saariston (FI0200072) Natura 2000 -alueeseen. Alue on luontodirektiivin (SCI) ja lintudirektiivin (SPA) mukainen kohde.

Nykyinen toiminta

Laitoksella kasvatetaan siikaa sekä pieniä määriä sampea ja karppia. Salmisten Kalankasvattamo Ky:n Lintuluodon kalankasvatuslaitoksen tuotanto, rehunkäyttö ja päästöt on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Kalankasvatuslaitoksen toiminta ja päästöt vuosina 2014–2018.

	2014	2015	2016	2017	2018	Keski-arvo
Lisäkasvu (kg/a)	8 900	12 000	25 700	14 900	22 000	16 700
Rehun fosfori (kg/a)	96	129	278	201	269	195
Rehun typpi (kg/a)	757	996	2 230	1 508	2 077	1 514
Fosforipäästö (kg/a)	61	81	175	141	181	128
Typpipäästö (kg/a)	512	666	1 524	1 099	1 472	1 054
Rehumäärä (kg/a)	11 225	14 700	31 700	20 175	28 605	21 281
Rehukerroin	1,26	1,23	1,23	1,35	1,30	1,27 ^{*)}
Fosforin ominaispäästö (g/kg/a)	6,81	6,77	6,82	9,47	8,22	7,62 ^{*)}
Typen ominaispäästö (g/kg/a)	57,58	55,48	59,29	73,73	66,90	62,60 ^{*)}

^{*)} painotettu keskiarvo

Talvisäilytyksessä rehua käytetään vain elintoimintojen ylläpitämiseksi ja rehunkäyttö sisältyy edellä oleviin määriin.

Hakemuksen mukainen toiminta

Sijainti

Laitos sijaitsee Uudenkaupungin Kuivarauman kylässä Lintuluodon niemen Pikku-Pukki-nimisessä osassa kiinteistöllä Pukkart 895-482-4-66 entisen Pyhämaan länsiosassa Selkämeren rannikolla.

Laitosta ympäröivää merialuetta 895-482-876-1 hallinnoi Kuivarauman yhteisten alueiden osakaskunta.

Rakenteet

Laitos koostuu neljästä maa-altaasta, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on $4\,000\text{ m}^2$ ja tilavuus enintään $7\,500\text{ m}^3$. Altaiden syvyys vaihtelee $0,5\text{--}4,0\text{ m}$:n välillä ollen hakijan ilmoituksen mukaan noin 2 m .

Vesi johdetaan merestä altaaseen I sen itäpuolelta olevan ottokanavan kautta käyttämällä yhtä tai kahta potkuripumppua. Potkuripumppujen yhteinen tuotto ja samalla altaan I virtaama on noin 450 l/s ($38\,800\text{ m}^3/\text{d}$) ja yhden potkuripumpun tuotto on puolet siitä. Potkuripumput sijaitsevat välpällä ja kauempana olevalla, vedessä olevia epäpuhtauksia keräävällä verkolla varustetussa maanalaisessa ottokanavassa, pumppaamorakennuksen alla. Rinnakkain sijaitsevat pumppukoneistot kelluvat tulokanavassa sijaitsevan ponttonin päällä. Potkurien korkeus on tarvittaessa säädettävissä. Vesi johdetaan takaisin mereen tulokanavaa vastapäätä altaan länsipuolella olevan, välpällä varustetun teräsbetonirakenteisin maanalaisen poistokanavan kautta. Tulokanavan kynnyskorkeus on keskivedenkorkeudella noin 130 cm ja leveys 230 cm . Poistokanavan kynnyskorkeus on keskivedenkorkeudella -50 cm ja leveys 250 cm .

Altaat II–IV on liitetty yhteen niin, että niillä on yhteinen vedenottojärjestelmä. Vesi johdetaan vapaasti merestä altaaseen III, josta se potkuripumpun avulla virtaa maanalaisessa halkaisijaltaan 400 mm :n suuruudessa putkessa altaaseen II, sen kaakkoiskulmaan. Siitä vesi virtaa ilman pumppua takaisin altaaseen III samanlaisessa maanalaisessa putkessa. Altaasta III vesi virtaa kahden potkuripumpun avulla tulokanavaa vastapäätä altaiden III ja IV välissä sijaitsevien putkien ja pumppaamon kautta altaaseen IV. Vesi johdetaan takaisin mereen altaan IV poistokanavan kautta. Tämän kolmen altaan allasjärjestelmän virtaama on myös $38\,800\text{ m}^3/\text{d}$. Vesi viipyy allasjärjestelmässä $3\text{ h }55\text{ min}$. Allasjärjestelmän poisto- ja tulokanavat sekä potkuripumput ovat rakenteeltaan ja mitoiltaan samanlaisia kuin altaan I.

Vettä johdetaan laitokselle yhteensä enintään noin $0,9\text{ m}^3/\text{s}$ altaan I molempien potkuripumppujen ollessa käynnissä. Altaassa I on usein toiminnassa ainoastaan toinen potkuripumppu, jolloin altaan I ottomäärä on vain 225 l/s ja kokonaisottomäärä 675 l/s .

Altaasta poistuva vesi, jonka yhteismäärä on noin $0,9\text{ m}^3/\text{s}$, johdetaan mereen, altaasta I laitoksen länsipuolelle ja muista altaista laitoksen lounaispuolelle. Kasvatustoiminta altaissa on järjestetty siten, että yksi altaista on lietteen poiston aikana poissa kasvatustoiminnasta.

Kaikkien pumppujen kierroslukuja ohjataan taajuusmuuttajilla. Tämä mahdollistaa altaiden virtauksen sääntelyn vastaamaan kulloisiakin olosuhteita. Vedenottoa voidaan säädellä portaattomasti ja pitkälti automaattisesti vesiviljelyyn liittyvien olennaisten parametrien mukaan, kuten veden lämpötilan, happipitoisuuden ja ehkä vedenkorkeuden mukaan. Lietteen talteenotto helpottuu ja välttyään turhalta energiankäytöltä sekä kuormitukselta.

Hakijan ilmoituksen mukaan toimintapaikan keskipisteen koordinaatit ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa N 6770231, E 191402.

Tuotanto

Kasvatettavien kalojen lisäkasvu on noin 35 000 kg vuodessa. Kalojen ruokintaan käytetään vuodessa noin 45 500 kg kuivarehua, joka sisältää fosforia noin 410 kg ja typpeä noin 3 230 kg.

Kalat ruokitaan automaattiruokintana kelluvilla "Petten"-automaateilla. Automaatit on varustettu ajastinyksikköön yhdistettynä olevalla levittäjällä, joka ohjaa ruokinta-automaatin toimintaa vuorokauden valoisana aikana. Tavoitteena on lievä aliruokinta. Ruokinta suoritetaan mahdollisimman säästeliäästi ja rehun hukkaamista välttäen. Ruokinnan tarvetta seurataan ja ruokintaa tarkistetaan tarvittaessa käsiruokintana, jos täydennysruokintatarvetta on havaittavissa. Kasvatuksessa käytetään markkinoiden parhaita tarkoitukseen sopivia, korkeaenergisiä (valkuainen 46–60 %) ja vähärasvaisia (rasva 14–26 %) kuivarehuja. Sampi käyttää kokemuksen mukaan rehun tarkoin myös altaan pohjasta pienentäen toiminnan kuormitusvaikutusta.

Kuivarehu säilytetään hakijan tukikohdassa Lintuluodossa suursäkeissä tai siiloissa ja siirretään tarpeen mukaan toimintapaikalle. Rehu on valmistettu tehtaalla pölyämättömäksi.

Laitoksessa kasvatettavan sammen määrää on voimakkaasti vähennetty ja kasvatettava kala on käytännössä kokonaisuudessaan siikaa. Jokaisessa altaassa on kuitenkin kymmenkunta isoa sampea käyttämässä altaan pohjaan painuneita ravinteita hyväkseen, puhdistamassa altaita. Nämä kädestä syömään tulevat kesyt yksilöt ovat ilmeisesti ylivoimaisesti suurimmat sammet Suomessa ja ne painavat jopa yli 100 kg. Isoilla sammilla on myös pelotevaikutusta esimerkiksi minkkejä, haikaroita ja muita tuhoeläimiä sekä ihmisiä vastaan.

Talvisäilytys

Kasvatuskauden ulkopuolella osa kaloista talvisäilytetään altaissa. Rehua käytetään tällöin vain elintoimintojen ylläpitämiseksi.

Jatkokäsittely

Verestys, perkaus ja jalostus tapahtuu Saaristomeren Kala Oy:n laitoksissa toisaalla Uudessakaupungissa.

Päästöt ja niiden rajoittaminen

Kalankasvatuksen laskennallinen ravinnepäästö mereen on noin 270 kg fosforia ja noin 2 300 kg typpeä vuodessa. Talviaikainen rehunkäyttö sisäl-

tyy määriin. Maa-allasjärjestelmän veteen kohdistuvasta fosfori ja typpi-kuormituksesta vähintään neljänneksen arvioidaan sitoutuvan altaista poistettavaan lietteeseen. Ulkopuoliselle merialueelle kohdistuva kuormitus on tällöin vuodessa noin 200–210 kg fosforia ja noin 1 700 kg typpeä. Allasalueeseen kohdistuvaksi ominaiskuormitukseksi on laskettu 7,7 g ja typen ominaiskuormitukseksi 64,8 g ja ulkopuoliselle merialueelle kohdistuvaksi ominaiskuormitukseksi arvioitu 6 g fosforia ja 48 g typpeä. Hakijan arvion mukaan lietteenpidättyminen maa-allasjärjestelmään ja lietteen poistaminen merkitsee sitä, että mereen päätyvään fosforin ja typen määrä on arviolta puolet toiminnassa kalaan sitoutumattomasta fosforista ja typestä.

Laitoksen sisään ja sieltä ulostulevasta vedestä ei ole otettu kummankaan allasjärjestelmän osalta näytteitä vedenlaadusta tai tehty erottumisanalyysejä.

Toiminnasta ei aiheudu hajua-, pöly- tai meluhaittaa.

Hakemuksen mukainen kalankasvatus vastaa ympäristön kannalta parasta käytäntöä (BEP) merialueella. Ruokinnassa vältetään yliannostusta. Laitoksella käytetään typpi- ja fosforipitoisuudeltaan tavanomaisesta poikkeavaan tuotantomuotoon ja lajeihin sopivaa korkealuokkaista kuivarehua sekä pidetään huolellisesti laitospäiväkirjaa. Rehun varastoinnissa ja käsittelyssä noudatetaan huolellisuutta, puhtautta ja säästäväisyyttä. Kuormitusta vähentävien menetelmien ja rehujen (mm. ravinteiden imeytymishokkuuden parantaminen) sekä kalakantojen kehitystä seurataan ja otetaan käyttöön toimivia ja taloudellisesti käyttökelpoisia parannuksia. Altaisiin kertyvä liete poistetaan. Lietteiden ominaisuudet dokumentoidaan ja teknisistä sekä taloudellisista mahdollisuuksista luovuttaa tai myydä lietettä, perkausjätettä, kuolleita kaloja ja verestysjätettä esimerkiksi bioenergian tuotantoon seurataan. Toiminnassa ja kalojen käsittelyssä käytetään mahdollisuuksien mukaan laajemmalti eläinsuojelullisia ja stressiä vähentäviä menettelytapoja.

Toiminnassa on käytössä nykyisellään paras käyttökelpoinen tekniikka ja siinä sovelletaan parasta käytäntöä.

Liete

Lietekertymä on suuresti riippuvainen taajuusmuuttajilla ohjatuilla pumpuilla hallittavista altaiden päävirtaamista, niiden määristä ja nopeuksista sekä siitä, millä teholla lietteenpoistopumppujakin ajetaan. Taajuusmuuttajien käyttöön perustuva tekniikka on ollut laitoksella käytössä jo muutamia vuosia. Kasvatuskauden, eli noin 15.4.–30.9. välisenä aikana altaissa suoritetaan vähintään kahden viikon välein lietteen täsmäpoistoa pumppaamalla. Kussakin altaassa on merivesikäyttöön ja nimenomaisesti lietteen pumppaamiseen tarkoitetut lietteenpoistopumppuyksiköt, joiden maksimiteho on noin 3,5 kW. Pumppuyksiköt ovat kelluvina liikuteltavia ja syvyys-säädettäviä, joten niiden paikan jatkuva optimointi on mahdollista. Laitok-

sen hoitaja valitsee parhaat kertymäpaikat ja kertymää parhaiten ylläpitävän lietepumpun nopeuden taajuusmuuttajan avulla. Tällä hetkellä pumpput sijaitsevat altaiden vedenpoistokanavien puoleisissa päissä, altaan IV osalta myös lietetaskujen tuntumassa. Lähtökohtana on, että poistovirtaaman nopeudenkasvu ei vie lietettä niiden ulottuvilta. Tämä manuaalinen ja havaintoihin perustuva ohjaus on osa laitoksen BEP-ajattelua.

Liete pumpataan altaan lietteenpoistopumpuilla traktorin peräkärryn lavalla kuljetettaviin noin 1 m³:n vetoisiin säiliöihin. Lietepitoinen vesi, liete, kuljetetaan pumppauksesta välittömästi käytettäväksi metsän lannoitteena haki-jayhtiön yhtiömiehen lähietäisyydellä sijaitsevalla laajalla metsäalueella. Menettelyyn on tehdyissä BAT- ja BEP- vertailuissa on päädytty siksi, että lietettä ja lietepitoista vettä suodattamalla niemellä laskeutumis-/suodatus-altaassa suodatinkankaiden läpi ainakin pieni osa ravinnepitoista vettä varoimista huolimatta kulkeutuisi mereen.

Kerran 2–3 vuodessa altaat tyhjennetään lietteestä alipainevaunulla. Perusteellisen tyhjennyksen väli on kasvatustoiminnan kannalta sopiva ennen uuden kalakannan tuloa altaaseen. Siihen kasvatuksessa on joskus käytetty kolmen vuoden välejä. Liette kuljetetaan yhtiömiehen metsäalueelle metsän lannoitteena käytettäväksi. Tässä työssä huolehditaan, ettei millekään vesimuodostumalle tai muille luonnonolosuhteille aiheudu siitä haittaa.

Osana jatkuvan lietteenpoiston biologista käsittelyä kasvatusaltaissa I, II ja IV pidetään jatkuvasti ja altaassa III poikkeuksellisesti noin 40 isokokoista siperiansampea (*Acipenser baerii*) tai sen isokokoisempaa ns. "Beluga-alalajia". Yhden siperiansamman elopaino voi nousta yli 200 kg:n (Beluga-lajikkeeseen vieläkin enemmän) ja pituus kahteen metriin. Sammen elinkaari on yli 80 vuotta. Nämä sammet eivät kuulu laitoksen tuotantokalamateriaaliin. Tämän lisäksi jokaisessa altaassa pidetään jatkuvasti noin 100 kg yksilöpainoltaan 2–4 kg:n karppeja (*Cyprinus carpio*). Näiden kalojen tehtävänä on puhdistaa ruokintatapahtumassa tuotantokaloilta hyödyntämättä jäävä rehu ja vähentää muodostumassa olevan tai muodostuneen lietteen määrää. Sammet puhdistavat kaikki rehua ja ravinteita vähänkin käsittävät pohjapinnat ja lietetaskut tai lietteen kertymäalueet. Karpit puolestaan korjaavat vasta pohjaan painumassa olevan, kasvatettavilta kaloilta tavoittamatta jääneen taikka pintaa pitkin ajelehtivan tai altaiden seinämiin vesirajan tuntumaan tarttuvan rehun jäänteet. Nämä kalat sitovat ravinteita kuten kasvatettava kala eli yleisesti käytetyn arvion mukaan ($P=0,4\%$ ja $N=2,75\%$), parantavat ravinteiden käytön tehokkuutta ja niukentavat lietteen ravinnekoostumusta ennen ravinteiden liukenemista tai poistumista virtauksen myötä.

Edellä mainituilla menetelmillä ja niitä oikealla tavalla yhdistelemällä ja seuraamalla saadaan selvästi suurin osa laitoksella muodostuvasta lietteestä poistettua niin, ettei se joudu mereen tai vesistöihin. Käytännössä vain veteen nopeasti liukenevat, kalan elintoiminnoissaan hyödyntämättömät, ravinteet päätyvät vesistöön ja niistäkin vain nopealiukoisin osa. Käyt-

tökelpoista tekniikkaa lietteen jatkuvatoimiseen poistamiseen ja suodattamiseen tai erottamiseen puhdistamalla ei ole vielä löydetty. Varsinkin verkkoaltaisiin verrattuna laitoksen puhdistustulosta on pidettävä erittäin hyvänä.

Ravinnepitoinen liete kuljetetaan viljelysmaan, hakijayhtiön yhtiömiehen metsän lannoitteeksi tai Uudenkaupungin kaatopaikalle, mikäli kaupunki järjestää lietteen keskitetyn kompostoinnin. Toiminnassa syntyvän lietteen kuljetus ja käsittely kuuluu jätelain mukaan kunnan järjestämän jätehuollon piiriin.

Jätteet

Kuolleet kalat (maksimissaan noin 100 kg/a), määräysten niin salliessa, käytetään ensisijaisesti raaka-aineena bioenergiatuotannossa. Siihen asti runsasrasvainen eläinkudosjäte käsitellään ohjeiden ja käsittelystä annettujen säännösten määräysten mukaisesti.

Jätteet syntyvät keskitetysti ja niiden lajittelu sekä jatkokäsittely tapahtuu toimintaan liittyvissä perkaamossa ja tukikodissa. Jätteet lajitellaan ja kierätykseen kelpaava osa, kuten suursäkit ja kartonki, menee kierrätykseen. Muu osa talous- ja pakkausjätteistä (noin 20 kg/a) viedään kaatopaikalle. Polttokelpoisen jätteen luovutusmahdollisuuksia seurataan.

Altaiden huollossa ei käytetä pesuaineita tai muita kemikaaleja.

Laitoksella ei käytännössä käytetä lääkkeitä. Laitoksella käytetään rokotettuja poikasia. Sammen poikasia ei tosin rokoteta, mutta tautitilanteet niiden osalta ovat olleet erittäin harvinaisia. Poikkeuksellisissa tautitilanteissa lääkkeitä käytetään ja säilytetään lukituissa tiloissa laitosta valvovan eläinlääkärin ohjeiden mukaan.

Pientä ongelmajätettä, kuten paristoja, akkuja, ym., kertyy toiminnassa maksimissaan 10 kg vuodessa. Tämä jäte viedään liikkuviin tai kiinteisiin ongelmajättepisteisiin toiminnanharjoittajan tai työntekijöiden muiden matkojen yhteydessä tai käytetään hyväksi vuosittain toistuvia ongelmajätekeräyksiä.

Öljyjätettä ei laitoksella tai tukikohdissa synny, sillä moottori- ja muut huollot sekä öljynvaihdot tehdään muualla.

Voimassaolo

Lupaa haetaan toistaiseksi voimaksi olevaksi siten, että hakemus lupaeh-tojen tarkistamiseksi olisi tehtävä aikaisintaan 10 vuoden kuluttua myöntämisestä.

Ympäristön tila ja hankkeen vaikutukset siihen

Merialue

Alueen, kasvatuspaikan ja talvisäilytyspaikan yleiskuvaus

Pyhämaan merialueella on vuosina 2010–2018 toiminut 4–5 kirjolohta tuottavaa kalankasvattamoa, joilla on yhteensä yhdeksän laitousyksikköä. Laitoksista kolme toimii maa-altaissa, viisi verkkokasseissa ja yksi yksiköistä on talvivarastointipaikka.

Kalankasvattajat ovat toteuttaneet vesilain mukaisen velvoitteensa kalankasvatuksen vaikutusten selvittämiseksi merialueen tilaan ja vedenlaatuun alueella toimivien kalankasvatuslaitosten yhteistarkkailuna.

Salmisten Kalankasvattamo Ky:n kasvatuspaikka sijaitsee Selkämeren ranta-alueella avomeren tuntumassa Lintuluodon niemellä.

Vesisyvydet, virtausolosuhteet ja niihin vaikuttavat tekijät

Syvyysolosuhteet ympäröivällä merialueella vaihtelevat 4–5 m:stä 10 m:in. Kauempana merellä vesisyvyys kasvaa. Merivedenkorkeuden vaihteluväli on enimmillään noin 1,9 m.

Alueella ei ole tehty varsinaisia virtausmittauksia. Avomeren läheisyydestä johtuen virtaukset sijaintipaikan tuntumassa ovat kuitenkin merkittävät ja varsin hyvät. Lähistön virtaussuunnissa ei ole merkittäviä rajattuja syvyyksiä eikä kynnyksiä. Virtaussuunnat riippuvat meriveden korkeuden vaihtelusta ja tuulista. Päävirtaussuuntia laajemmalti ohjaa coriolis -ilmiö.

Tällä alueella on merkittäviä mahdollisuuksia merellisen kalankasvatustoiminnan laajentamiseen, sillä virtausolosuhteet ovat toimintapaikalla hyvät.

Kuormitus

Mannerveteen tulee ravinteita maaperästä huuhtoutumalla, maa- ja metsätaloudesta sekä haja-asutuksesta peräisin olevana hajakuormituksena noin 300 km²:n alueelta. Sademäärien mukaan suuresti vaihtelevan hajakuormituksen suuruudeksi arvioitiin vuosina 2010–2018 keskimäärin 5–6 tn fosforia ja 100–150 tn typpeä vuodessa.

Kalankasvatuksesta mereen aiheutuva ravinnekuormitus on pienentynyt 2000-luvulla 90-luvun keskimääräiseen verrattuna noin 30–50 %, erityisesti pieneneminen koskee fosforikuormitusta.

Taulukko 2. Pyhämaan merialueella toimivien kalankasvatuslaitosten lisäkasvun ja niiden aiheuttaman fosfori- ja typpikuormituksen kehitys.

Vuosi	Lisäkasvu kg	Kuormitus	
		Fosfori, kg	Typpi, kg
2010	366 851	2 023	15 864
2011	394 250	1 816	15 796
2012	391 550	1 923	16 875
2013	424 650	1 927	17 565
2014	388 110	1 584	15 548
2015	429 534	1 643	16 447
2016	389 425	1 580	15 980
2017	379 502	1 637	17 011
2018	301 366	1 365	13 678

Vesiympäristö

Rehevyys, fosfori, typpi, klorofylli ja laatuluokitus

Vuonna 2010 Pyhämaan merialueen kalankasvatuksen velvoitetarkkailuun kuului vedenlaadun tarkkailun (28.6. ja 30.8.) lisäksi päällystetutkimus kahtena kahden viikon jaksona keski- ja loppukesällä. Lintuluodon laitoksen lounaispuolella vesi oli selvästi taustaa ja esimerkiksi laitoksen luoteispuolta rehevämpää. Tuotantokerroksen klorofyllipitoisuudet olivat Lintuluodon edustan havaintopaikalla selvästi pitkäaikaikeskiarvoja suurempia. Kesäkauden keskiarvona pintakerroksen (1 m) fosfori- ja klorofyllipitoisuudet olivat Pyhämaan merialueella lievästi rehevällä tasolla, mutta pääosalla merialueesta kesäkauden keskiarvona pintakerroksen fosforipitoisuudet olivat tavanomaisella tai hieman pitkäaikaikeskiarvoja (2000–2009) pienemmällä tasolla. Hellekesän seurauksena keskimääräiset klorofyllipitoisuudet olivat lähes koko merialueella keskimäärin 40 % pitkäaikaikeskiarvoja suurempia.

Vuonna 2011 vedenlaadun tarkkailunäytteet otettiin kahdesti ja lisäksi tehtiin joka kolmas vuosi toteutettava kasviplanktonitutkimus. Tarkkailu tehtiin 26.4.2010 päivätyn ohjelmaluonnoksen mukaisesti. Kesäkauden (heinäkuu ja syyskuu) keskiarvona pintakerroksen (1 m) klorofyllipitoisuudet olivat koko Pyhämaan merialueella lievästi rehevällä tasolla, mutta Lintuluodon edustalla keskimääräiset klorofyllipitoisuudet olivat karulla tasolla. Typpipitoisuudet kesäkauden keskiarvona olivat melko tavanomaisella tai korkeintaan noin 10 % tavanomaista suuremmalla tasolla.

Vuonna 2012 vedenlaadun tarkkailunäytteet otettiin kerran loppukesällä. Tavanomaista suurempien valumien vaikutukset näkyivät kohonneina ravinnepitoisuuksina ja pintakerroksen fosforipitoisuudet olivat merialueen keskiarvona 25 % pitkäaikaikeskiarvoja suurempia ollen rehevällä tai lievästi rehevällä tasolla. Pintakerroksen typpipitoisuudet olivat ajankohdan

tavanomaisella ja klorofyllipitoisuudet lievästi rehevällä tasolla. Tuulisuuden seurauksena kasviplankton jakautui melko tasaisesti koko vesimassaan, eikä näkyviä pintakukintoja juuri päässyt muodostumaan. Lintuluodon edustalla klorofyllipitoisuudet olivat yli kaksinkertaisia ajankohdan tavanomaiseen verrattuna.

Vuonna 2013 Pyhämaan kalankasvatuslaitosten velvoitetarkkailuun kuului vedenlaadun tarkkailu kahdesti kesän aikana. Kesäkauden keskiarvona pintakerroksen fosforipitoisuudet olivat merialueella lievästi rehevällä tasolla ja klorofyllipitoisuudet vuosien 2011 ja 2010 tapaan lähes koko merialueella lievästi rehevällä tasolla. Lintuluodon edustalla vesi oli fosfori- ja klorofyllipitoisuuksien perusteella hieman ja typpipitoisuuden perusteella 60 % taustaa rehevämpi. Syyskuussa rehevöittäviä vaikutuksia ei ollut havaittavissa. Lintuluodon laitos sijoittui Selkämeren sisemmät rannikkovedet -pintavesityypissä merialueen fosfori- ja typpipitoisuuksien, klorofyllipitoisuuden ja näkösyvyyden kesän (heinä-syyskuu) keskiarvona ekologisen tilan luokkarajoissa hyvää tilaan.

Vuonna 2014 Pyhämaan kalankasvatuslaitosten velvoitetarkkailuun kuului vedenlaadun tarkkailu kahdesti kesän aikana sekä pohjanlaadun tarkkailu Pitkäluodon edustalla. Lintuluodon laitoksen edustalla ei ole pohjanlaadun tarkkailupistettä. Poikkeuksellisen helteinen kesä loi hyvät edellytykset kasviplanktontuotannolle. Pyhämaalla klorofyllipitoisuudet olivat keskimäärin 54 % tavanomaista suurempia. Uudenkaupungin ja Rauman merialueilla varsinkin elokuiset klorofyllipitoisuudet olivat poikkeuksellisen suuria. Pyhämaan kesäkauden ja merialueen keskiarvona fosforipitoisuudet vastasivat pitkäaikaikeskiarvoja ja typpipitoisuudet olivat 5 % pitkäaikaikeskiarvoa suurempia. Lintuluodon edustalla vesi oli kesäkuun lopussa taustaa rehevämpää ja luoteispuolella typpipitoisuus oli syyskuun alussa hieman taustaa suurempi. Lintuluodon laitoksen merialueen fosfori- ja typi- sekä klorofyllipitoisuudet kesän (heinä-syyskuu) keskiarvona sijoittui ekologisen tilan luokkarajoissa fosforin sekä näkösyvyyden osalta hyvään ja typen ja klorofyllin osalta tyydyttävään tilaan.

Vuonna 2015 Pyhämaan kalankasvatuslaitosten velvoitetarkkailuun kuului vedenlaadun tarkkailu kahdesti kesän aikana sekä päällyslevätutkimus. Kesäkauden keskiarvona pintakerroksen fosfori- ja tuotantokerroksen klorofyllipitoisuudet olivat pääosin lievästi rehevällä tasolla. Keskiarvona fosforipitoisuudet olivat noin 10 % pitkäaikaikeskiarvoja suurempia, typpipitoisuudet melko tavanomaisella tasolla, ja klorofyllipitoisuudet keskimäärin 25 % pitkäaikaikeskiarvoja suurempia. Lintuluodon laitoksen rehevöittäviä vaikutuksia ei ollut havaittavissa. Lintuluodon laitoksen merialueen fosfori- ja typi- sekä klorofyllipitoisuudet kesän (heinä-syyskuu) keskiarvona sijoituivat ekologisen tilan luokkarajoissa fosforin sekä typen osalta hyvään, klorofyllin osalta erinomaiseen ja näkösyvyyden osalta tyydyttävään tilaan Selkämeren sisemmät rannikkovedet -pintavesityypissä.

Vuonna 2016 Pyhämaan kalankasvatuslaitosten velvoitetarkkailuun kuului vedenlaadun tarkkailu kahdesti kesällä sekä kasviplanktonitutkimus. Heinäkuun lopussa Lintuluodon edustalla typpipitoisuus oli 16 % taustaa suurempi ja syyskuun alussa sekä typpi- (8 %) että klorofyllipitoisuudet (45 %) olivat taustaa suurempia. Lintuluodon laitoksen merialueen fosfori-, typpi- sekä klorofyllipitoisuudet ja näkösyvyys kesän (heinä-syyskuu) keskiarvona sijoittuivat ekologisen tilan luokkarajoissa hyvään tilaan.

Vuonna 2017 Pyhämaan kalankasvatuslaitosten velvoitetarkkailuun kuului pohjaeläintutkimus sekä vedenlaadun tarkkailu kerran loppukesällä. Syyskuun alussa pintavesi oli tavanomaista viileämpää, happitilanne hyvä sekä pintaveden fosfori- ja klorofyllipitoisuudet lievästi rehevällä tasolla. Typpipitoisuudet olivat pitkään jatkuneista vähäisistä valumista johtuen lähes 30 % ajankohdan pitkäaikaiskeskiarvoja pienempiä ja klorofyllipitoisuudet melko tavanomaisella tasolla. Lintuluodon laitoksen luoteispuolella fosforipitoisuus oli noin 10 %, taustaa suurempi. Lintuluodon laitoksen merialueen fosfori- ja klorofyllipitoisuudet sekä näkösyvyys kesän (heinä-syyskuu) keskiarvona sijoittuivat ekologisen tilan luokkarajoissa hyvään ja typpipitoisuudet erinomaiseen tilaan.

Vuonna 2018 Pyhämaan kalankasvatuslaitosten velvoitetarkkailuun kuului vedenlaadun tutkimus kahdesti kesän aikana 24 havaintopaikalla. Helteenä, aurinkoisena ja vähäsateisena kesänä merialueen typpipitoisuudet olivat kesäkauden keskiarvona 27 % ajankohdan pitkäaikaiskeskiarvoja pienempiä, mutta fosforipitoisuudet keskimäärin 17 % ja klorofyllipitoisuudet 30 % suurempia. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen levätiedotteiden mukaan lämmin alkukesä edisti sinilevien runsastumista. Heinäkuun alussa Lintuluodon laitoksen lähialueella fosforipitoisuus oli noin 15 % taustaa suurempi, mutta syyskuun alussa rehevyys vastasi vertailualueen rehevyyttä. Lintuluodon edustalla keskimääräiset klorofyllipitoisuudet olivat korkeintaan lievästi rehevällä tasolla. Lintuluodon laitoksen merialueen klorofyllipitoisuus sekä näkösyvyys kesän (heinä-syyskuu) keskiarvona sijoituivat ekologisen tilan luokkarajoissa hyvään, typpipitoisuudet erinomaiseen ja fosforipitoisuudet tyydyttävään tilaan.

Päällyslevät

Vuonna 2010 Lintuluodon laitoksen lähialueella päällyslevien määrää kuvaavat klorofyllipitoisuudet olivat ensimmäisellä jaksolla keskimäärin 25 % suurempia kuin vertailualueilla. Suurimmat pitoisuudet olivat Lintuluodon laitoksen luoteis- sekä kaakkoispuolella. Toisella jaksolla klorofyllipitoisuus oli keskimäärin 30 % pienempi kuin vertailualueella. Klorofyllitulokset olivat yhteneväiset näkösyvyystulosten kanssa, sillä keskimääräinen näkösyvyys oli parempi toisen jakson lopussa, jolloin levien määrä oli vähentynyt. Heinäkuu oli poikkeuksellisen helteinen, mikä loi hyvät edellytykset päällyslevien kasvuille. Myös elokuu jatkui tavanomaista lämpimämpänä, mutta elokuulle ominaista olivat myös ajoittaiset rankkasateet. Sateet todennäköisesti hillitsivät levien kasvua ja selittävät jälkimmäisen jakson alemmat klorofyllipitoisuudet.

Vuoden 2015 päällylslevätutkimuksessa Lintuluodon laitoksen lähialueella klorofyllipitoisuudet olivat ensimmäisellä jaksolla keskimäärin 35 % ja toisella jaksolla keskimäärin 15 % pienempiä kuin vertailualueella keskimäärin. Elokuu oli pääosin helteinen, mikä loi hyvät olosuhteet kasviplankton-tuotannolle, kun ravinteita oli alku- ja keskikesän sateiden ja tuulien jälkeen tavallista enemmän saatavilla.

Kasviplankton

Lintuluodon laitoksen edustalla ei ole kasviplanktonin näytteenottopistettä.

Vuoden 2011 kasviplanktonin kokonaisbiomassat vaihtelivat heinäkuussa välillä 320–907 mg/m³ ja syyskuun alussa välillä 174–721 mg/m³. Heinäkuussa kasviplankton koostui melko tasaisesti useista leväryhmistä. Syyskuussa Mannervettä lukuun ottamatta kasviplanktonissa vallitsivat selkeästi piilevät ja toiseksi suurimpana ryhmänä nielulevät.

Vuonna 2016 kasviplanktonin kokonaisbiomassat vaihtelivat heinäkuussa välillä 264–1 835 mg/m³ ja syyskuun alussa välillä 339–1 176 mg/m³. Heinäkuussa vallitsivat sini- ja nielulevät sekä Mannerveden paikoilla myös piilevät. Syyskuussa vallitsivat nielulevät ja ns. muu kasviplankton. Kasviplanktonituotanto pääsi epävakaisena ja lämpimänä kesänä voimistumaan, koska myös ravinteita oli tavallista enemmän saatavilla. Uudenkaupungin merialueen tutkimuksessa heinä- ja elokuussa sekä fosfori- että klorofyllipitoisuudet olivat pitkäaikaikeskiarvoja suurempia.

Pohjaeläimistö ja pohja

Pohjaeläimistö

Pohjaeläin- ja pohjantilatutkimus vuonna 2012 tehtiin 25.7.2001 hyväksytyn ohjelman mukaan, koska 26.4.2010 päivättyä tutkimussuunnitelmaa ei oltu hyväksytty. Pyhamaan merialueen pohjaeläintutkimukset oli edellisen kerran tehty vuonna 2006. Kuten aiemminkin, Itämerensimpukka (*Macoma balthica*) esiintyi kaikilla 22 asemalla. Lähes kaikilla asemalla esiintyivät myös *Marenzelleria* sp. –monisukasmato, surviaissääsken *Procladius* sp. –toukat sekä likaantumista ilmentävät surviaissääsken plumosus –toukat, joita esiintyi edellisessä tutkimuksessa vain viidellä asemalla. Yleisenä esiintyivät lisäksi vaeltaajakotilot (*Potamopyrgus antipodarum*) ja myös aiemmin yleisenä olleet suippokotilot (*Hydrobia* sp.). Yksilömääriä vallitsivat pääosin itämerensimpukat ja *Chironomus plumosus* –surviaissääsken toukat.

Lintuluodon asemalla vallitsivat surviaissääsken toukat, joita ei vuonna 2006 esiintynyt lainkaan. Itämerensimpukan määrä ja biomassa oli selvästi laskenut ja jakauma heikentynyt, mikä näkyi myös kokonaisbiomassan selvänä laskuna. Myös kotiloiden määrät olivat laskeneet. Heikkeneminen joutui lähinnä surviaissääsken toukkien suuresta määrästä ja vallitsevuudesta, kotiloiden ja muiden puoliterveen pohjan lajien määrien laskusta

sekä itämerensimpukan kokoluokkakajakauman heikkenemisestä. Pyhämaan merialueella, kalankasvattamoiden lähiasemilla ja vertailualueilla pohjan tila oli selvästi heikentynyt vuoteen 2006 verrattuna. Pohjan tila oli heikentynyt sekä kalankasvattamoiden lähiasemilla että vertailualueilla.

Vuonna 2017 lieju- eli itämerensimpukka (*Macoma balthica*) esiintyi aiempaan tapaan kaikilla asemilla ja vaeltajakotilo (*Potamopyrgus antipodarum*) kaikilla muilla paitsi uloimmalla hiekkapohjaisella asemalla. Lintuluodon laitoksen lounaispuolisella asemalla vallitsivat liejusimpukat, kotilot ja viherlimamadot. Vuonna 2012 asemalla selkeästi vallinneet surviaissääsken toukat olivat kokonaan hävinneet ja kotiloiden sekä viherlimamatojen määrät kasvaneet.

Pohja

Pyhämaan merialueen pohjan tila oli vuoden 2012 tutkimuksessa heikentynyt vuodesta 2006 yhteensä 13 asemalla eli 59 %:lla tutkituista asemista. Yhdeksän asemaa luokiteltiin tilaan puoliterve/ puoliliikaantunut, kun vielä vuonna 2006 valtaosa näistä asemista oli ollut puoliterveitä. Lintuluodon kalankasvattamon lähialueella sijaitsevan aseman tila oli heikentynyt terveestä puoliliikaantuneeksi ja myös vertailualueen tila oli heikentynyt. Uudenkaupungin merialueen pohjaeläintutkimuksessa pohjien tila oli selvästi heikentynyt. Puoliterveitä tai terveistä pohjia ei juuri esiintynyt ja pääosin pohjat olivat likaantuneita tai puoliliikaantuneita. Selkämeren yleiseen rehevöitymiskehitykseen viittaisi myös Pyhämaan osalta varsinkin Kammelan ja Lintuluodon edustan pohjien tilan heikentymien myös etäällä kalankasvatustiloksista.

Vuonna 2017 Lintuluodon laitoksen lähiasemalla pohjan tila oli lounaispuolella kohentunut puoliterveeksi, kun tila vuonna 2012 oli luokiteltu puoliliikaantuneeksi. Luokittelu on vain suuntaa antava, koska kaikki nostot vuosisivat. Pyhäsalmen ja Lintuluodon alueen kalankasvatuksesta mereen aiheutunut ravinnekuormitus oli vuosina 2013–2017 ollut noin 30–40 % pienempi kuin vuosina 1998–2002. Fosforikuormitus oli selvästi pienempi kuin vuosina 2008–2012 keskimäärin.

Kalasto

Alueella esiintyvät Selkämeren rannikolle tyypilliset kalalajit, kuten hauki, kuha, ahven, kampela, särki ja silakka.

Luonnonsuojelualueet ja hankkeen vaikutukset niihin

Kasvatuspaikka vesialueineen rajoittuu Natura 2000-verkoston Uudenkaupungin saariston (FI 0200072) Natura-alueeseen. Alue on luontodirektiivin (SCI) ja lintudirektiivin (SPA) mukainen kohde. Itse toimintapaikka ei sisälly Natura-alueeseen. Kasvatuspaikka käsittää hakijan asunto- ja kalankasvatustoimintaan rakennetun kiinteistön.

Hakijan toiminta ei ole ristiriidassa kohteen suojelun tavoitteiden kanssa. Asia on aikanaan todettu viranomaisvastauksessa Natura- prosessissa ja varauksen jälkeistä ympäristölupaa käsiteltäessä. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista arviointia ei ole katsottu tarpeelliseksi.

Vesienhoito- ja merenhoitosuunnitelma

Toiminta vähäisine vaikutuksineen ei ole ristiriidassa Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden kanssa.

Alueen käyttö ja hankkeen vaikutukset siihen

Kalastus

Laitoksen vaikutusalueella on neljä järjestäytynyttä osakaskuntaa; Pyhämaan kylän osakaskunta, Kettelin kalastuskunta, Kuivarauman yhteisten alueiden osakaskunta ja Kursilan osakaskunta.

Merialueella troolikalastetaan, mutta rannikon läheisyydessä ei harjoiteta ammattikalastusta. Sivuammattikalastajia on jonkin verran. Kalastus alueella on pääasiassa verkkopyyntiä.

Hakijan toiminnasta ei ole haittaa kalastukselle ja kalakannoille. Toimintapaikkojen lähialueilla ei ole rantoja tai pohjia, joilla olisi erityistä merkitystä kalojen kutualueina. Hakija on osallistunut vuonna 2003 toteutetun kalatalous selvityksen laatimisen kustannuksiin. Selvitys on edelleen ainoa kalankasvatuksen ja kalastuksen keskinäistä merkitystä koskeva tutkimus.

Vesiliikenne, virkistys- ja muu käyttö

Alueella ei ole vedenottoamoita, eikä rantaa hyödyntäviä yleisiä virkistystoimintoja.

Noin 4,5 km:n päässä lounaassa sijaitsee Mannerlohi Oy:n verkkoallaslaitos ja noin 1,5 km:n päässä koillisessa sijaitsee Pyhämaan Lohi Oy:n kalankasvatustila. Hakijan toiminnalla ja näillä laitoksilla ei ole vaikutusta toistensa suhteen.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Tarkkailua jatketaan Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy:n toimesta Pyhämaan merialueen yhteistarkkailun mukaisesti Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hyväksymää, 26.4.2010 päivättyä, ohjelmaa noudattaen.

Kalataloudellista seurantaa jatketaan yhteisseurantana muiden laitosten kanssa. Laitosten toiminnassa tai toimintaolosuhteissa ei ole tapahtunut sanottavia muutoksia.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydennykset

Hakija on 7.1.2020 täydentänyt hakemustaan lisätiedoilla laitoksen lietteenpoistosta ja hakenut jatkoaikaa Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksessä nro 26/2010/3 ja Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä nro 11/0687/2 määrätyn suunnitelman jatkuvatoimisesta lietteenpoistosta ja veden käytön vähentämisestä toimittamiseen. Täydennyksessä on lisäksi kuvattu maa-altaiden vedenottoa, tarkennettu laitoksella kasvatettavia kalalajeja ja todettu, ettei laitokseen sisään- ja ulostulevasta vedestä ole otettu vedenlaatuäyhteitä.

Hakija on 25.3.2020 täydentänyt hakemustaan selvityksellä Lintuluodon maa-allaslaitoksen lietteen käsittelystä.

Täydennykset on huomioitu edellä hakemuksen kuvauksessa.

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi) 17.4.—25.5.2020.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Uudenkaupungin kaupungin verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta sekä kalatalousviranomaiselta, Uudenkaupungin kaupungilta, Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ja terveydensuojeluviranomaiselta.

Lausunnot

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Salmisten kalankasvattamon Lintuluodon kärjessä sijaitsevia maa-altaita ympäröivä merialue on avoin, mutta matala, syvyydeltään 5 m:n molemmin puolin.

Merialue, johon kuormitus kohdistuu, kuuluu Selkämeren sisempien rannikovesien pintavesityyppiin, jonka vesimuodostuma Pyhämaan saaristo on viimeisen luokittelun perusteella luokiteltu ekologisesti hyvään tilaan. Edelliseen luokitteluun verrattuna vesimuodostuman luokitteluun käytetyistä muuttujista a-klorofyllipitoisuus on kasvanut 2,3 µg/l:sta 2,54 µg/l:aan ja näkösyvyys heikentynyt 3,9 metristä 3,4 m:iin. Kokonaisravinteissa ei ole

tapahtunut muutosta ja ekologinen luokka on pysynyt ennallaan (kokonaisfosfori tyydyttävässä ja kokonaistyyppi hyvässä luokassa).

Klorofyllin ja näkösyvyyden osalta tyydyttävän luokkaraja on lähellä, sillä hyvässä tilassa olevassa Selkämeren sisempien rannikkovesien pintavesityypissä a-klorofyllipitoisuuden tulee olla enintään 2,7 µg/l ja näkösyvyyden vähintään 3,3 m.

Kalankasvatuksen vaikutuksia Lintuluodon merialueella on seurattu vuosittain tehtävillä vedenlaatututkimuksilla sekä määrävuosin tehtävillä kasviplanktonin, päällislevästön ja pohjaeläinten tutkimuksilla.

Vedenlaatu on heikentynyt Kettelin ja Kammelan välisellä merialueella viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kehitys on ollut samansuuntaista sekä lähiasemilla että ulompana olevilla asemilla. Viimeisen kymmenen vuoden ajanjaksona (2010–2019) veden keskimääräinen klorofyllipitoisuus on kasvanut 1,5 µg/l:sta 2,5 µg/l:aan, kokonaisfosforipitoisuus 18 µg/l:sta 20 µg/l:aan ja näkösyvyys heikentynyt 4,5 m:stä 4,1 m:in verrattuna tätä edeltävään kymmenen vuoden ajanjaksoon (2000–2009).

Päällislevätutkimuksissa tulokset eivät viimeksi vuonna 2015 tehdyssä tutkimuksessa osoittaneet Lintuluodon laitoksen vaikutuksia klorofyllin kasvussa.

Viimeisessä pohjaeläintutkimuksessa vuonna 2017 Lintuluodon lähiaseman pohja oli kohentunut puoliterveeksi. Myös liejusimpukan kokojakauma oli tasainen siten, että myös suurempia kokoluokkia esiintyi. Tähän on voinut vaikuttaa se, että laitoksen kuormitus on ollut 30–40 % pienempää vuosina 2013–2017 kuin vuosituhanen taitteessa ja varsinkin fosforin osalta myös selvästi pienempi kuin vuosina 2008–2012 keskimäärin. Tutkimuksen luotettavuutta heikentää kuitenkin se, että pohjanoudin vuoti nostojen yhteydessä.

Ekologisessa luokittelussa käytetyn BBI-indeksin mukaan pohjan tila oli myös hyvä, vaikkakaan se ei ole yhtä herkkä kuvaamaan pohjaeläimistön tilaa kuin Leppäkosken (1975) likaantuneisuusluokitus.

Kasviplanktonitutkimuksessa Pyhäsalmen–Kammelan merialueen kaksi asemaa ei erottunut muista asemista heinä- ja elokuun 2016 tutkimuksissa. Kasviplanktonin biomassa oli kuudesta kasviplanktonasemasta heinäkuussa kolmen ja syyskuussa kahden pienimmän joukossa. Sinilevien osuus ei myöskään ollut erityisen suuri muihin asemiin verrattuna.

Johtopäätökset

Mataluudestaan huolimatta kuormituksen laimenemisolot ovat hyvät Lintuluodon merialueella. Kalankasvatuksen kuormitus on vähäisempää kuin aiemmin, mikä näkyy osin myös biologisissa tutkimuksissa. Lintuluodon

kalankasvatuslaitoksen vaikutukset merialueen tilaan nykyisellä kuormitus-
tasolla näyttävät vähäisiltä.

Erityisalueet

Salmisten Kalankasvattamo Ky:n toiminta tapahtuu Uudenkaupungin Kui-
varauman kylässä Lintuluodon niemellä Selkämereen ja Uudenkaupungin
saariston Natura-alueeseen (FI0200072) rajoittuvalla kiinteistöllä. Natura-
alueen suojelu Lintuluodon edustalla toteutetaan rakennuslailla ja vesi-
lailla. Hanke ei todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja,
joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 –verkostoon, joten
luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia ei tarvita. Kalankas-
vatuksella on kuitenkin yleisesti ottaen rehevöittävä vaikutus, joka välilli-
sesti pitkällä aikavälillä vähentää vedenalaisen meriluonnon monimuotoi-
suutta.

Kannanotto hakemuksessa tarkoitettuun toimintaan

Toiminnalle tulisi lisäksi asettaa seuraavat ehdot:

1. Hakemuksen liitteenä olevien karttojen osoittamilla paikoilla kalankasva-
tukseen käytettävien verkkoaltaiden pinta-ala saa olla yhteensä enintään
4 000 m².

Varsinaiseen ympäristölupapäätökseen tulee liittää tarkkuudeltaan perus-
kartan tasoinen kartta.

2. Fosforikuormitus ja typpikuormitus tulee olla enintään nykyisen luvan
mukainen. Veden johtaminen laitokselle saa olla enintään 900 l/s.

Luvan saaja tulee velvoittaa

- Pitämään laitoksen toiminnoista hoitopäiväkirjaa, johon on merkittävät tie-
dot käytetyn rehun määrästä ja laadusta, laitokselle tuoduista ja sieltä pois-
tetuista kalamääristä, tiedot kalojen lääkinnästä ja kalakuolemista, sekä
muut valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot. Päiväkirja tulee säilyttää laitok-
sella ja vaadittaessa esittää valvontaviranomaiselle.

- Toimittamaan Y-vastuualueelle vuosittain kunkin vuoden helmikuun lop-
puun mennessä edellistä vuotta koskeva yhteenveto tätä tarkoitusta varten
laaditulla lomakkeella ja liittämään siihen rehun toimittajien antama selvitys
vuoden aikana laitokselle toimitetuista rehumääristä ja -laaduista. Laitok-
sen on mahdollisuus toimittaa vuosiyhteenveto myös sähköisesti YLVA -
järjestelmän kautta.

- Vaadittaessa antamaan Y-vastuualueelle muitakin tarpeellisia tietoja ja
selvityksiä hoitopäiväkirjassa esitettävien tietojen luotettavuuden tarkista-
miseksi.

- Kustannuksellaan suorittamaan kalankasvatustiloksen käyttötarkkailua sekä sen päästöjen ja toiminnan vesistövaikutusten tarkkailua Y-vastualueen hyväksymällä tavalla, sekä toimittamaan tarkkailujen tulokset Y-vastualueelle sekä tarpeellisilta osin Uudenkaupungin kaupungin ympäristön-suojeluviranomaiselle ja antamaan tarvittaessa tarkkailutiedot myös asianosaisten nähtäväksi. Tarkkailua tulee suorittaa myös silloin, kun laitos ei väliaikaisesti toimi tai toiminta on vähäisempää kuin lupa sallii.
- Ympäristölupa tulee myöntää siten, että se on voimassa toistaiseksi.
- Hankkeessa on otettu huomioon Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteet vuoteen 2021.

Muistutukset ja mielipiteet

1) xx (xx) on todennut, ettei kalanviljelylaitokselle tule myöntää jatkolupaa. Vapaa-ajan asuntojen arvo ja alueen virkistysarvo alenevat, koska ranta-alueilla esiintyy levää ja rannat ovat kaislikoituneet, merenpohja on sedimentoitunut ja mm. rakkoleväriutat vähentyneet. Jos lupa kuitenkin myönnetään, ehtona tulee olla välittömästi toteutettava puhdistusmenetelmä ja laitteet, ettei puhdistamatonta jätevettä pääse Natura-alueeseen rajoittuvaan vesistöön. Lupamääräysten noudattamista tulee valvoa tehokkaasti.

Nykyisessä 30.10.2019 päivätyssä lupahakemuksessa viitataan voimassa olevaan lupaan, joka on annettu 16.10.2010. Lupa on voimassa 2015 loppuun saakka, mutta kalankasvatustoimintaa on toteutettu vielä vuosina 2015–2019. Vesien tarkkailuraportteja on 30.10.2019 päivätyn hakemuksen liitteiden mukaan myös vuosilta 2016–2018, mutta raportteja ei näy tietopalvelun liitetiedostojen joukossa.

Asiakirjoista selviää, että Salmisten Kalankasvattamo Ky:n maa-almien lietteenpoistamisjärjestelmä ei vastaa BAT vaatimuksia, vaikka asiaan oli puututtu jo 2010 myönnettyssä luvassa. Nykyisen lupahakemuksen vastineissa käy ilmi, ettei laitoksen uudelleen rakentamista ole toteutettu. Kasvattajan edustaja toteaa, että lietettä ei juuri synny. Miten tämä on todennettavissa, mitkä ovat konkreettiset luvut ja miten aluehallintovirasto (myöhemmin AVI) kontrolloi asiaa? Ajautuuko lietettä virtauksien mukana puhdistamattomana pois maa-almista kuormittamaan lähivesiä? Tämä vaikuttaa todennäköiseltä, kun havainnoi laitoksen lähiympäristön vesien surkeaa tilaa ja vedenottoaukkojen levämuodostelmia. Vastineessa kerrotaan, että kerätty liete on levitetty lähimetsiin. Onko lietteen levitykselle haettu tarvittavat luvat ja kuultu esimerkiksi naapureita? Jos jatkolupa vastoin esittämäni myönnetään, on edellytettävä, että lietteenpoistojärjestelmä saatetaan välittömästi kuntoon siten, että AVI:lta käydään asian tila toteamassa paikan päällä.

Salmisten kalankasvattamo hakee päästömäärien kasvattamista verrattuna edelliseen lyhyeen lupaan. Jo aiemman luvan 210 kg fosforipäästöillä ja

1 550 kg typpipäästöillä vaikutus ympäristöön on ollut huomattava. Jatkolupa-pahakemus toteutuessaan lisää typpipäästöjä entisestään, haettu lupa sallisi typpipäästöjä 1 700 kg, mikä tarkoittaa 150 kg enemmän kuin aiemmassa luvassa on sallittu. Kalankasvatuslaitokselle ei pidä sallia mitään päästöjä. Jos jatkolupa vastustuksesta huolimatta myönnetään, on AVI:n seurattava tarkkailuraportteja ja hoitopäiväkirjoja, jotta lupamääräykset toteutuvat.

Salmisten Kalankasvattamo Ky:n Lintuluodossa sijaitsevien maa-altaiden vaikutuspiirissä on huomattavan paljon vapaa-ajan asutusta, jonka virkistysarvoja laitoksen 210 kg:n vuotuinen fosforikuormitus ja 1 700 kg:n typpikuormitus merkittävästi heikentää. Alueella vallitsevien virtauksien takia päästöt eivät sekoitu vaan jäävät haittaamaan Iso-Pirhan, Pyhäsalmen ja Tiironkartan välisellä alueella sijaitsevien vapaa-ajan asutuksien virkistysmahdollisuuksia. Jo nyt tällä alueella sijaitsevien tonttien ranta-alueet ovat levän peitossa, pohjat sedimentoituneet ja vedessä on merkittävästi kalojen ulosteista ja rehujäämistä koostuvaa hiukkasmassaa. Laitoksen välittömässä läheisyydessä pistevaikutukset ovat erityisen suuret. Kalanjalostuslaitoksen päästöt aiheuttavat merkittävää haittaa virkistyskäytölle ja alentavat siten merkittävästi alueen tonttien ja kiinteistöjen arvoa ja rikkovat omaisuuden suojaa.

Salmisten Kalankasvattamo Ky:n laitos sijaitsee Uudenkaupungin saariston Natura -alueella FI0200072, joka on sisällytetty Natura-verkostoon sekä luontodirektiivin että lintudirektiivin perusteella. Luontodirektiivin ja alueen suojeluperusteena olevista luontotyypeistä merkittävin on riutat (1170). Nämä rakkolevän ylläpitämät eliöyhteisöt ovat Itämeren monimuotoisimpia. Naturaan kuuluvalla alueella on havaittu pohjan sedimentoitumista ja alueen levälajisto on heikkokuntoista ja laikuttaista. Pitkäaikainen vesistökuormitus on heikentänyt alueen rakkolevä-, punalevä- ja sinisimpukkayhteisöjä. Avomerelle päin siirryttäessä pohjat ovat sedimenteistä vapaita ja lajisto runsasta ja hyvävointista, mikä antaa vahvan todisteen kyseisen kalankasvatuslaitoksen pistekuormituksen haitoista lähiluonnolle.

Vallitsevat tuulet ovat pohjoisesta ja lännestä, ja ne painavat maa-altaista tulevat typpi- ja fosforipitoiset ja lietteiset vesimassat länsituulella kohti Oinaskartoja, Kankaronpuhtia ja Pyhäsalmea ja pohjoistuulella kohti Kuivaraumaa. Avomereltä pohjois- ja länsituulella tulevat vesimassat parantavat Lintuluodon kärjen pohjois- ja länsipuolella olevien mittauspisteiden vesistön tilaa ja virtauksien takia ne eivät siten heijasta Lintuluodossa sijaitsevan kalankasvatuslaitoksen todellista ympäristökuormitusta päästöjen vaikutusalueelle.

Lintuluodon ympäristön vesialueet ovat erittäin matalia, suurelta osin alle 2 m ja joka paikassa reilusti alle 10 m. Lintuluodon kärjessä sijaitsevien maa-altaiden vaikutuspiirissä on erityisen matala, arvokas ja monimuotoinen rakkoleväriuttamuodostelma. Maa-altaiden vedenottoalueena on Pukkikartan lahti (Pukkarranpuhti), joka on yksi Natura-alueen perusteissa mainituista erityissuojeluarvoja omaavista laguuninomaisista lahdista.

Muita tällaisia kalankasvatustilain vaikutuspiirissä olevia laguuninomaisia lahtialueita ovat Pyhäsalmi ja Kankaronlahti.

Erityisen matalan vesistön takia veden kierto vaikutusalueella on erittäin vähäinen tai olematon ja vallitsevien tuulensuuntien takia laitoksen päästöt eivät sekoitu suurempiin vesimassoihin vaan laskeutuvat Natura-alueen mataliin rantavesiin Iso-Pirhan, Pyhäsalmen, Kankaronlahden ja Tiironkarran välisellä alueella aiheuttaen sedimentoitumista, pohjan laadun huononemista sekä suojelullisesti arvokkaiden monimuotoisten rakkoleväriuttojen ja laguuninomaisten lahtien tuhoutumisen.

Vesienhoitosuunnitelman periaatteita ei noudateta ja sen tavoitteet vaarantuvat. Ympäristönsuojelulain 176 §:ssä tarkoitettua vesistön pilaantumisen merkittävyyttä arvioitaessa on muun ohella otettava huomioon, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa tai merenhoitosuunnitelmassa esitetään toiminnan vaikutusalueen vesien ja meriympäristön tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista.

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2016–2021 todetaan, että paikallisesti kalankasvatustilain kuormitus vesistöihin saattaa olla merkittävä. Kalankasvatustilain kuormitusta tulee vähentää erityisesti niillä alueilla, joilla ekologinen tila on hyvää huonompi tai tila uhkaa heikentyä kalankasvatustilain kuormituksen johdosta ja joilla vesistön tilaa voidaan parantaa kalankasvatustilain kuormituksen alentamisella.

Vesiviljelyn kansallisessa sijainninohjaussuunnitelmassa (2014) esitetään, että Saaristomeren tila huomioiden vesiviljelyn kuormitusta ei voida enää lisätä alueella, mutta nykyistä tuotantoa voitaisiin keskittää suurempiin lahtisiin.

Salmisten kalankasvatustilain Ky:n laitoksen vaikutusalueella vesistön tila on heikentynyt ja vesistön tilaa voidaan parantaa laitoksen toimiluvan jatkoepäämällä. Toiminta tulisi keskittää suurempiin yksiköihin vesienhoitosuunnitelman mukaisesti. Matalan veden, alueen virtauksien ja heikon veden vaihtuvuuden takia 210 kg fosforia ja 1 700 kg typpeä vaarantavat arvokkaan ja herkän meriluonnon toipumisen sekä tekevät mahdolltomaksi sääntää Selkämeren vedenlaadulle vuoteen 2027 asetetut tavoitteet kasvatustilain vaikutusalueella ja sillä sijaitsevalla Natura-alueella.

2) xx on todennut, että jatkolupa tulee evätä. Suomessa tarvitaan kalankasvatusta rikastamaan kansalaisten ruokavaliota ja tuottamaan työpaikkoja. Tämä ei kuitenkaan saa tapahtua luonnon kustannuksella, etenkin Natura-alueella. Kasvatustilain tulee keskittää alueille, joissa ympäristöhaitat ovat vähäisemmät, eikä tuotantotalous vähennä alueiden virkistysarvoa ja kiinteistöjen arvoa. Jos jatkolupa kuitenkin myönnetään, on AVI:n valvottava luvan edellytysten toteutumista.

Mielipiteen jättäjän nuoruudessa Pyhämaan rannikko oli vielä neitseellissessä tilassa, vesi oli Lintuluodon laguunissa kristallinkirkasta ja Pyhäsal-mella Oinaskarran edustalla kykeni näkemään simpukoita monen metrin syvyydessä pohjassa. Pohjoisrannoilla kasvoi nurmikonvihreää merilevää, jonka sijaan meressä kelluu nyt harmaanvihreitä levälauttoja. Heinäkuussa on nykyisin vedessä kauttaaltaan sinilevähiukkasia, tynnyissä poukamissa ne kertyvät kasaumiksi. Lupahakemukseen liittyvissä tarkkailuraporteissa viitataan muutoksiin 90-luvulta nykytilaan. Vesien tilan huonontuminen on kuitenkin alkanut jo 80-luvulla, kun kalankasvatus alueella alkoi. Vesi tuskin koskaan palaa ennalleen 70-luvun tilaan; kaislat ovat jo vallanneet valtavia alueita, ja meren pohjassa riittää ylimääräistä ravintorikasta sedimenttiä mittaamattomaksi ajaksi liukenemaan matalapohjaiselle vesialueelle. Vesistöä rehevöittävä toiminta tulee siirtää väljemmille vesille mökki- ja Natura-alueelta. Näin saadaan ympäristön lisäkuormitus pysäytetyksi ja annetuksi luonnolle mahdollisuus alkaa korjata tilannetta, jolloin kansalliset ympäristötavoitteet toteutuvat ja ko. alueiden virkistysarvokin kohentuu. Tarkemmissa perusteluissaan muistuttaja pitkälti yhtyy muistuttajan 1) lausuntoon.

3) xx toteaa jättämässään mielipiteessä, ettei kalanviljelylaitokselle tule myöntää jatkolupaa. Laitoksella ei ole kunnollista BAT-lietteenkäsittelyä. Laitoksen 900 l/s virtaus on niin kova, etteivät päästöt laskeudu altaaseen. Vapaa-ajan asuntojen arvo ja alueen virkistysarvo alenevat. Alueella on rakkoleväriuttoja ja laguunimaisia lahtia. Vallitsevat virtaukset painavat päästöt ”pussinperään” ja liete jää rannoille ja matalille riutoille. Alueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteet vaarantuvat. Tarkemmissa perusteluissaan muistuttaja yhtyy muistuttajan 1) lausuntoon.

Selitys

Hakija on selityksessään 10.7.2020 **Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen** lausunnon johdosta todennut, että laitoksen vaikutukset ympäröivään merialueeseen ovat tarkkailututkimusaineiston perusteella olleet vähäiset. Tämä johtuu siitä, että toiminnan volyymi on välillä ollut lupaehto- ja sallimaa vähäisempää, laitos muutoinkin on kokonaisvolyymltaankin pieni ja päästöjen määrä vastaavan volyymin omaavaan verkkoallaslaitokseen verrattuna on hyvin vähäinen.

Kuormituksen vähäisyyteen vaikuttavia tekijöitä ovat allastyypin ohella, sampien ja karppien pitäminen maa-altaissa ja alaiden läpivirtauksen en- tistä tarkempi säätäminen taajuusmuuttajaohjattuja pumppuja käyttämällä kulloisenkin virtaustarpeen mukaiseksi veden lämpötilan ja muiden parametrien perusteella.

Laimenemisolosuhteet Lintuluodon merialueella ovat suhteellisesta mataluudesta huolimatta varsin hyvät. Jokainen lännen ja luoteen välinen tuuli, myrskyistä puhumattakaan, aiheuttaa Selkämeren veden pakkautumista alueelle paluuvirtauksineen. Pienemmässä mittakaavassa sama vaikutus on vielä lounaankin puoleisilla tuulilla.

Lietetaskuihin muodostuvan lietteen määrä on toistaiseksi pienen määrän vuoksi parhaiten ollut hallittavissa harvakseltaan toistuvilla pump-pauksilla. Läpivirtauksen ja pumppausjärjestelmän täydellinen säätömahdollisuus, joka on osoittanut, että 900 l/s maksimitehoa tarvittaisiin enintään pitkän, kuumen ja vedenkorkeuksiltaan staattisen jakson tuomissa poikkeusolosuhteissa. Volyyminääräyksenä se kuitenkin turvaa toiminnan lyhyissä ääriolosuhteissa.

Hieman vanhemmissa päällystetutkimuksista ei ole havaittu Lintuluodon laitoksen vaikutuksia klorofyllin kasvussa ja Lintuluodon lähiaseman pohja oli kohentunut puoliterveeksi ja esimerkiksi liejusimpukan kokojakauma oli siten tasainen, että myös suurempia kokoluokkia esiintyi. Tähän on vaikuttanut ennakkoluuloton ja käyttöönotettu kahden kalalajin suorittama "biologinen puhdistus".

Muistutuksen **1)** ja mielipiteiden **2)** ja **3)** johdosta todetaan, että paikalla jo varsin pitkään olleen Lintuluodon maa-allaslaitoksen osalta muistutuksia ei ole sen historian aikana koskaan aikaisemmin esitetty. Nyt kysymyksessä olevat muistutukset eivät perustu laitoksen lähialueella sijaitsevien useiden kiinteistöjen omistukseen, vaan hakemuksen kuulemisiirinä olleen yhden kilometrin rajalla pohjois-koillisessa sijaitsevan kiinteistön omistukseen. Kaikki kolme, sisällöltään samanlaista, muistutusta tulevat tältä kiinteistöltä. Muistutuksissa ei ole esitetty mitään sellaista, mikä olisi aihe hakemuksen hylkäämiselle tai sen muuttamiselle.

Muistuttajat puhuvat varsin yleisistä ilmiöistä, joista muun muassa väite levän muodostumisesta laitoksen vedenottopuolelle on epälooginen. Tällainen oletus voisi koskea allasjärjestelmän merenselkää vastaan sijoittuvaa kahta poistopuolen virtausaukkoa länsi-lounaan suuntaan, mutta sielläkään ei mitään tavallisuudesta poikkeavaa levämäärrä ole.

Laitoksen syy-yhteyden muistuttajien väittämiin rakkolevän vähenemisiin, kaislikoitumiseen ja virkistysarvon alenemisiin kiistetään ja vielä jyrkemmin väite, että "laitokselta kaadettaisiin mereen puhdistamatonta jätevettä". Kysymys ei ole jäteveden johtamisesta tai jäteveden puhdistusprosesseista, vaan lietteen muodostumisen määrästä ja paikoista, lietteen poistamista vasta sekä sen frekvenssistä ja käytettävistä menetelmistä. Lietettä toki poistetaan, mutta määrät ovat olleet kertymää ajoitetuissa poistoissa varsin vähäisiä ja ympäristötekniinen kehitystyö asiaan liittyen jatkuu BAT-hennessä.

Esityksellään kalankasvattamonsa keskittämistä laajemmille vesialueille muistuttajat eivät voi tarkoittaa muuta kuin verkkoaltaita. Maa-allaslaitoksen päästöt ovat suhteellisesti ottaen laitoksen pienestä kokonaisvollyymista riippumatta vain pieni murto-osa verkkoallaslaitosten kuormituksesta niin fosforin kuin typenkin osalta.

Ekologisen, ympäristöä säästävän laitoksen toiminnasta on valitettavasti tulkittu, että esimerkiksi laitoksen pumpput kävisivät koko ajan 900 l/s volyymilla ja tästä johtuen liete leviäisi 1:1 ympäristöön. Näin ei tietenkään ole jo modernin pumppaustekniikankaan vuoksi, vaan kysymys on jonkin poikkeustilanteen vaatimasta maksimitehosta. Samalla muistuttajilta jää huomaamatta, että verkkoaltaiden kohdalla tapahtuu tarkalleen juuri näin.

Pukkikartan lahti laitoksen pohjoispuolella on maa-altaiden vedenottoalue. Tämä kierron vähäisten volyymien puitteissa merkitsee lahden veden korvautumista ulompaa, mereltä tulevaan veteen. Poistopuoli taas suuntautuu länsi-lounaaseen. Veden vaihtuminen alueella on hyvää juuri Selkämeren tuulista ja veden pakkautumisesta johtuen.

Vesiviljelyn kansallinen sijainninhjaussuunnitelma arvioi uutta kuormitusta ja fokusoituu käytännössä kokonaan verkkoallaskasvatukseen ja sen tarkoituksenmukaiseen keskittämiseen. Maa-allaslaitos on päästöjen vähentämisen kannalta aina ylivoimainen verkkoallaslaitokseen nähden. Maa-allaslaitosten keskittämistä ei ole vielä nähty ja tuskin nähdäänkään niin kauan.

Lisäksi muistutuksissa näytetään sekoitettavan toiminnassa käytettävät ravinteet ja meriveteen palaavat ravinteet. Kalanjalostuslaitoksen päästöistä ei ole lainkaan kysymys.

Vesistön tilan muutokset eivät valikoidu juuri mittauspisteisiin. Selkämeri on erittäin vahva tekijä kysymyksessä olevan koko vesialueen ominaisuuksien kannalta. Suuret vedenkorkeuden vaihtelut merkitsevät samalla virtauksia ja virtaukset puolestaan parempaa veden laatua. Siinä valtavassa kokonaisuudessa ei tämän kokoisella pienellä maa-allaslaitoksella ole merkitystä ja se on edellä mainituin tavoin muun muassa simpukkakantojen kehityksessä voitu todeta.

Selityksen täydennys

Hakija on edustajansa kanssa tehnyt laitokselle maastokäynnin 8.8.2020, josta on toimitettu vastineen täydennyksenä yhteenvedo aluehallintovirastolle. Täydennyksessä on muun muassa kuvattu lietteen poistoa ja altaiden puhdistajina toimivien sampien roolia altaiden puhdistuksessa.

Tarkentava tiedottaminen

Aluehallintovirasto on asian kuulemisen valmistelun yhteydessä tapahtuneen virheen vuoksi toimittanut muistutuksen ja mielipiteet jättäneille tahoille puuttuvat Pyhämaan merialueen tarkkailututkimusten raportit vuosilta 2016–2018 sekä tietosuojakysymysten vuoksi lupatietopalvelusta puuttuneet, 30.10.2019 päivätyssä lupahakemuksessa viitatu, aluehallintoviraston ja Vaasan hallinto-oikeuden lupapäätökset. Kyseessä oleville tahoille on varattu tilaisuus muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 14.5.2021.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistuttaja 1) sekä **mielipiteen jättäjät 2) ja 3)** toteavat täydentävässä muistutuksessaan ja mielipiteessään, että liitteessä B. hallinto-oikeus on vahvistanut sen, mikä oli jo 10 vuotta sitten annetun lyhyen luvan ehtona; että laitoksen puhdistustekniikan tulee olla BAT-tasolla. Tästä kiinni pitäminen ja sopimuksen mukaisten muidenkin säädösten asianmukainen valvonta ovat ehdottoman oleellisia, mikäli jatkolupa päätetään antaa. Paikan päällä tehty oikea-aikainen katselmus, esimerkiksi ennen kalojen teuras-tusaikaa olisi tehokkain tapa varmistaa asiat, esimerkiksi kasvate-taanko altaissa pääosin sampea.

Vallitsevat tuulet tuovat rehevöittävää ainesta Pyhämaan alueen mökkiläis-ten rantavesiin. Kyseessä olevan laitoksen lähialueella on ainakin 40 mök-kikuntaa ja veden samentuminen, levän sekä ruovikon lisääntyminen ovat vakava haitta virkistyskäytölle. Teollisuuslaitos loma-asunnon lähinaapu-rina aiheuttaa muutoinkin muun muassa meluhaittoja.

Hakemuksen täydennys

Hakija on 23.6.2021 aluehallintoviraston pyynnöstä täydentänyt hakemus-taan lisätiedoilla laitoksen lietteenpoistosta ja 24.6.2021 vuosien 2019 sekä 2020 tarkkailututkimusten raporteilla.

Täydennys 23.6.2021

1) Käsitteillä ”jatkuvatoiminen” tai ”toistuva” lietteenpoisto tarkoitetaan liet-teen talteenottoa lyhyellä aikavälillä kahdesti vuodessa tai useammin (pienpumpuilla 2+3 viikon välein). Rutiinit ovat jatkuneet käytännössä lupa-kaudesta toiseen suurin piirtein samanlaisena. Lietteiden lyhytvalisessa ke-räilyssä, valituista pisteistä tapahtuvaa pienpumpusta, on kehitetty ja so-vellettu välillä uuttakin tekniikkaa verraten laihalla tuloksella. Sampien toi-mintaan liittäminen jälkeen lietemäärät ovat erittäin merkittävästi vähenty-neet, ja ”lietekin” muuttunut huomattavasti vesipitoisemmaksi.

On tärkeää erottaa toisistaan jatkuvatoiminen lietteenpoisto ja erikseen pit-kän aikavälin allaskohtaiset, altaan tyhjentämistä koskevat siivoukset. Jat-kuvatoimisen lietteenkeruun yhteydessä altaat ovat normaalissa kalankas-vatuskäytössä. Lietteiden talteenotto tapahtuu kaksi kertaa vuodessa. Liete-kerroksen muodostumista seurataan mittaamalla.

Sampien osoittauduttua vähintäänkin odotuksia vastaavaksi, kalliita inves-tointeja vaatineiden pumppujen ja kuljetuksen käytöstä luovuttiin kokonaan tai ainakin toistaiseksi, koska operaatiosta muodostui itse asiassa metsän kastelu.

Ravinteiden saostaminen (raudan yhdisteet, ym.) ei kalankasvatuksessa tai muulla elintarvikealalla ole mahdollista.

Hakija katsoo jatkuvatoimisen lietteenpoiston suhteen tehneensä parhaat ja tehokkaimmat toiminnassaan käytettävissä olevat menettelyt ja keinot. Sampien avulla lietteen poistuma toimii 2–3 vuoden kierrolla ja mahdollisen lietekertymän seurannalla. Pidemmin väliajoin tapahtuvan altaiden huollon, yhteydessä tehdään huolellinen ja mahdollisimman täydellinen lietteenpoisto.

2) Niin sanottu peruspuhdistus eli allaskohtainen altaiden täydellinen lietteenpuhdistus tehdään syklin yhteydessä altaasta, sen sijainnista ja käytöstä riippuen 2–3 vuoden välein pumpuilla. Aikaväli ja eräissä tapauksissa myös puhdistustarve, riippuvat altaan käytöstä. Esimerkiksi altaassa III, joka jakaa vettä altaaseen II ja IV ei poikkeavia tilanteita lukuun ottamatta juuri säilytetä kasvatettavaa, eli ruokittavaa, kalaa. Hiljaisina aikoina myös allas I on verraten vähällä käytöllä. Pinta-alaltaan ja keskisyvyydeltään eri kokoisten altaiden yhteenlaskettu tilavuus on noin 8 000 m³. Pienimmänkin altaan koko on tuhansia vesikuutioita. Tyhjennys toimitetaan hygieenisesti ja asianmukaisilla tehopumpuilla lietevaunun ”tankkiin”.

Tyhjennettäessä tapahtuvan valuman tiivistävästä vaikutuksesta huolimatta liete on edelleen erittäin vesipitoista. Lietepitoisessa vedessä on kiintoainetta maksimissaan noin 5 %. Eri altaiden lietemäärä on maksimissaan 40 m³. Liete ei ole käyttökelpoista esimerkiksi kompostointiin tai biokaasun tuottamiseen, koska ravintoainepitoisuus on huomattavan pieni ja se käyttäytyy juoksevan nesteen tavoin. Siksi metsän lannoitus ja joskus tervetullut kastelu ovat paras käyttömuoto.

Altaan IV 40 m³:n lietevedestä lietettä on 2 m³ viiden prosentin kiintoainepitoisuudella, altaan II 20 m³:n lietevedestä lietettä 1 m³ ja altaan I 10 m³:n lietevedestä lietettä 0,5 m³. Nämä vähäiset määrät sijoitetaan 2–3 vuoden välein metsäalueelle (hakijalla on käytössään yli 80 ha soveltuvaa metsää). Sampien tulon jälkeen ei tällaisiakaan kertymiä saada enää metsän parannukseen.

Altaiden perussiivouksen yhteydessä kertyvät lietemäärät ovat paljon suuremmat kuin jatkuvatoimisessa keruussa. Hankkeen vaikutuksia arvioitaessa nämä perushuollon lietemäärät ovat ainoat vartenotettavat, ja nekin ovat hyvin hallinnassa.

Vedenottopuolella suoraan oleva ja vain poikkeuksellisesti kalankasvatuskäytössä oleva allas III jätetään laskelman ulkopuolelle, koska siitä ei poistettavaa lietettä käytännössä kerry.

Yhteensä siis lietepitoista vettä poistetaan altaiden täysisiivouksen yhteydessä noin 70 m³. Tässä vesimäärässä kiintoainetta on yhteensä 3,5 m³. Vuositasolla lietepitoista vettä kuljetetaan metsäalueelle 23,33 m³, ja siinä kiintoainetta on 1,16 m³ /vuosi.

3) Lietteen määrä kahdesti vuodessa tehtävässä tyhjennyksessä on marginaalinen. Poisto voi tapahtua poikkeuksellisesti lietevaunulla, mutta tavanomaisemmin käytetään 1 m³:n vetoisia terässäiliöitä. Määräksi arvioidaan noin 4 m³ lietepitoista vettä (neljä 1 m³:n terässäiliötä), jossa viiden prosentin kiintoainepitoisuudella on lietettä 0,2 m³ vuodessa.

4) Altaista jatkuvatoimisesti noin kahden viikon välein poistettavan lieteen määrä on marginaalinen. Lieke kerätään altaille hajautetuilla pikkupumpuilla tarvittaessa ja tällä hetkellä keräystä ei ole tehty. Lietteen kertymää seurataan ja tarvittaessa poistetaan.

Kalusto on pääosin tallella ja uutta sopivaa aina suunnitellaan. Käsiteltävän lietepitoisen veden määräksi arvioidaan enimmillään noin 2 m³ ja tässä määrässä kiintoaineen määrä on noin 0,1 m³.

5) Alipainevaunulla tehdyn peruspuhdistuksen yhteydessä käytettävän vierasomisteisen vaunun vetoisuuden on arvioitu olevan 9–10 m³. Täyttä kuormaa ei kuitenkaan oteta kyytiin. Liekevaunun kantokyvyn kapasiteetti on olosuhteiden (varovaisuus, metsätiet, metsäajo) vuoksi syytä puolittaa. Kuormia tulee näin kolmen vuoden aikana pyöristäen 14 kuormaa, eli noin viisi kuormaa vuodessa.

6) Hakemuksessa 31.10.2019 ympäristölupalaitoksen toiminnan harjoittamisesta on tulevalle lupakaudelle esitetty, että "Lietteen kuiva-ainepitoisuus, fosfori ja typpi analysoidaan jokaisen talteenoton jälkeen, jolloin pystytään selvittämään lietteen talteenoton todelliset vaikutukset."

Hakija ei ole ilmoittanut menneestä toiminnastaan ja käytännöistään tässä kohden mitään, vaan kysymys on tulevaisuudesta mahdollisen jatkoluvan aikana, jolloin em. seikat pystytään selvittämään. Hakemuksen perusteella ei siis ole toimitettavissa analyysitietoja.

7) Lieke käytetään yhtiön toimitusjohtajalle kuuluvalla 80,7 ha:n metsäalueella Uudenkaupungin Pyhämaan kylässä sopivalla etäisyydellä laitoksesta. Alueella on sopivasti tiestöä. Pieniä määriä voidaan levittää myös itse toimintakiinteistön lähimetsäalueelle.

8) Yhtiömies pitää lietteen levitystä hyödyllisenä metsälle. Kysymyksessä on puhtaasti ja erittäin miedosti ravinteinen (fosfori ja typpi) veden mukana juuret hyvin saavuttava aine. Mitään vieraita tai vaarallisia aineita tässä lietteessä ei voi olla. Lieke sopii myös pellolle ja ottajia sille tässä mielessä olisi. On kuitenkin huomioitava, että seos on laihaa ja seosaineena on merivesi. Suurinta osaa puutarha- tai viljelyskasvejakaan se ei sellaisenaan haittaa.

9) Metsässä lietettä levitetään metsänomistajan tietoa ja hyvää harkintaa soveltaen. Alueiden eri laajuuksia käytetään puustokoostumuksen mukaan ja ajettavuuden mukaan.

10) Pääöstä lietteen luovuttamisesta muille ilmaiseksi ei ole tehty, koska se ei ole tullut esille ja ravinnepitoinen liete tarvitaan itse. Liete on sen verran vesipitoista, että sille tuskin löytyy ulkopuolista kysyntää.

Täydennys 24.6.2021

Vuonna 2019 Pyhämaan merialueen kalankasvatuksen velvoitetarkkailuun kuului vedenlaaduntarkkailun (8.7. ja 3.9.) lisäksi kaksinkertaista näkösyvyyttä vastaavista tuotantokerroksen koontinäytteistä määritetty klorofyllipitoisuus. Lintuluodon edustalla laitoksen lounaispuolella typpipitoisuus oli heinäkuussa noin 18 % lännenpuolen taustaa suurempi. Havainnot olivat yhteneväiset tuulen suunnan kanssa. Syyskuun alussa Lintuluodon edustalla laitoksen lähialueella typpipitoisuus oli hieman (7 %) kohonnut taustaan verrattuna. Kesäkauden keskiarvona fosforipitoisuudet merialueella keskimääräiset fosforipitoisuudet olivat lievästi rehevällä tasolla. Klorofyllipitoisuudet olivat pääosalla tutkimusalueella lievästi rehevällä tasolla. Ekologisen luokituksen luokkarajoihin verrattuna kesäkauden 2019 pintaveden ravinnepitoisuudet olivat laitoksen läheisyydessä tyydyttävässä luokassa, klorofyllipitoisuudet olivat vähintään hyvällä tasolla ja näkösyvyys hyvässä luokassa.

Vuonna 2020 Pyhämaan merialueen kalankasvatuksen velvoitetarkkailuun kuului vedenlaaduntarkkailun (8.7. ja 2.9.) lisäksi päällystetutkimus samoilla havaintopaikoilla kuin vuosina 2015, 2010, 2007 ja 2002 kahtena kahden viikon jaksolla 10.7.–6.8. välisenä aikana. Heinäkuun alkupuolella Lintuluodon edustalla laitoksen lähialueella typpipitoisuus oli vajaa 4 %, klorofyllipitoisuus keskimäärin noin 40 % ja laitoksen lounaispuolella fosforipitoisuus 17 % lännenpuolen taustaa suurempi. Pintaveden fosforipitoisuudet olivat rehevällä tasolla, klorofyllipitoisuudet lievästi rehevällä tasolla ja Lintuluodon edustalla laitoksen lounaispuolella fosforipitoisuus oli 10 % vertailualueen keskimääräistä suurempi. Päällystetutkimuksessa Lintuluodon edustalla laitoksen lähialueelta ei saatu tulosta ensimmäisellä jaksolla. Toisella jaksolla lähiasemien keskimääräinen pitoisuus oli 13 % suurempi kuin hieman etäämpänä olevien asemien keskimääräinen pitoisuus mutta vastasi vertailuasemien keskimääräistä pitoisuutta. Kesällä 2020 Selkämeren alueella havaittiin poikkeuksellisen suuria sinileväesiintymiä.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Salmisten Kalankasvatamo Ky:lle ympäristöluvan kalankasvatustoimintaan maa-altaissa Uudenkaupungin kaupungin Kuivarauman kylässä sijaitsevalla kiinteistöllä Pukkart 895-482-4-66, sekä vesilain mukaisen luvan veden johtamiseen merestä käytettäväksi laitoksella sekä vedenotossa tarvittavien rakenteiden pitämiseen meressä.

Luvan saajan on noudatettava ympäristönsuojelulain ja vesilain säännöksiä sekä seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset

Vedenotto, rakenteet ja laitteet

1. Laitokselle saadaan johtaa merestä vettä enintään 900 l/s. Vedenotto-paikat on osoitettu liitteenä 1 olevassa kartassa. Laitokselle johdettava vesimäärä on mitattava luotettavasti Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen hyväksymällä tavalla.
2. Liitteenä 1 olevan kartan osoittamilla paikoilla kalankasvatukseen käytettävien altaiden pinta-ala saa olla yhteensä enintään 4 000 m².
3. Kalankasvatustoimintaan sekä vedenottoon liittyvät rakenteet ja laitteet on pidettävä asianmukaisessa kunnossa.

Toiminta ja päästöt

4. Laitosta on hoidettava siten, että kalankasvatuksen ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset. Laitoksen toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu melu- eikä hajuhaittoja ympäristölle.
5. Kalankasvatuksessa vuosittain käytettävä rehu saa sisältää enintään 290 kg fosforia ja enintään 2 300 kg typpeä.

Tavoitteena on, että ominaispäästö kalankasvatuksessa ei ylitä 6,0 g fosforia eikä 50 g typpeä kasvatettavaa kalakiloa kohti.

Ominaispäästöarvot lasketaan vähentämällä vuosittain käytettävän rehun ravinnemäärästä kalan lisäkasvuun sitoutunut ravinnemäärä ja jakamalla näin saatu erotus kalan vuotuisella lisäkasvulla. Kasvatetussa kalassa on 0,40 % fosforia ja 2,75 % typpeä.

6. Altaisiin kertyvän lietteen määrää on seurattava ja liete on poistettava vähintään kaksi kertaa vuodessa. Altaiden täydellinen lietteenpuhdistus on tehtävä 2–3 vuoden välein.

Jätehuolto

7. Kuolleet kalat on kerättävä talteen ja kompostoitava tai toimitettava laitokseen, jolla on asianmukainen lupa käsitellä nämä jätteet. Kuolleet kalat on käsiteltävä jätelain ja sivutuotelainsäädännön mukaisesti ja siten, että kalojen käsittelystä aiheutuu mahdollisimman vähän hajuhaittoja.
8. Altaista poistettava liete on käsiteltävä ja sijoitettava siten, että siitä ei aiheudu vesien pilaantumista eikä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Vesipitoista lietettä metsään levitettäessä on varmistettava, ettei lietettä missään muodossa pääse valumaan vesistöihin. Lietettä saa oman toiminnan ulkopuolelle luovuttaa vain tahoille, joilla on lupa vastaanottaa ja käsitellä lietettä.

9. Laitosta on muutoinkin hoidettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteet on lajiteltava ja varastoitava asianmukaisesti sekä toimitettava hyötykäyttöön, käsiteltäviksi tavanomaisen jätteen tai vaarallisen jätteen käsittelypaikoille.

Häiriö- ja muut poikkeustilanteet

10. Kalankasvatukseen liittyvistä merkittävistä häiriö- ja poikkeustilanteista on ilmoitettava Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen ja Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Häiriö- ja poikkeustilanteiden syyt on välittömästi selvitettävä sekä havaitut viat ja häiriötekijät on korjattava viipymättä.

11. Jos laitoksella olevissa kaloissa todetaan tai on syytä epäillä olevan eläintautilain nojalla vastustettavaa kalatautia tai muuta tarttuvaa kalatautia, jota ei yleensä esiinny Suomessa, asiasta on ilmoitettava joko kunnan tai aluehallintoviraston eläinlääkärille ja ryhdyttävä muihin tarvittaviin toimenpiteisiin.

Vakavissa kalatautitapauksissa on ilmoitus tehtävä myös Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle.

Tarkkailu ja raportointi

12. Laitoksen vastuullisen hoitajan nimi yhteystietoineen on ilmoitettava Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle.

13. Laitoksen toiminnasta on pidettävä hoitopäiväkirjaa. Päiväkirjaan on merkittävä tiedot

- laitokseen johdetun veden määrästä
- käytössä olevien altaiden tilavuudesta ja pinta-alasta,
- laitokseen tuodun ja siitä poistetun kalan määrästä,
- laitoksella käytetyn rehun määrästä ja laadusta,
- kalojen lisäkasvusta,
- lietteen mittauksista, poistetun lietteen määrästä, käsittelystä ja lietteen sijoituksesta,
- kuolleiden kalojen ja muiden jätteiden määrästä, laadusta ja niiden käsittelystä sekä toimittamisesta edelleen
- mahdollisista kalataudeista ja kalakuolemista sekä käytetyistä lääkkeistä ja muista kemikaaleista,
- laitoksella käytettävien rehujen ja kemikaalien varastoinnista,
- laitoksella tehdyistä huoltotoimenpiteistä sekä häiriötilanteista ja niiden vaikutuksista ympäristöön sekä
- muista seikoista, jotka vaikuttavat päästöjen seurantaan ja ohjaukseen.

Hoitopäiväkirja on säilytettävä viiden vuoden ajan ja vaadittaessa esitettävä viranomaisille.

Edellistä vuotta koskeva yhteenveto on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tätä tarkoitusta varten laaditulla lomakkeella tai muulla ELY-keskuksen edellyttämällä tavalla. Muutkin tarpeelliset tiedot ja selvitykset on vaadittaessa annettava ELY-keskukselle hoitopäiväkirjoissa ja yhteenvedoissa esitettyjen tietojen luotettavuuden tarkistamiseksi.

14. Kalankasvatuksen vaikutuksia merialueella on tarkkailtava Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla. Tarkkailut voidaan suorittaa yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

Ehdotus tarkkailuohjelmaksi on toimitettava ELY-keskukselle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Tarkkailujen tulokset on toimitettava tarkkailuohjelmassa määrätyn ajoin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja kalatalousviranomaiselle sekä Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailutiedot on vaadittaessa annettava myös asianosaisille nähtäviksi.

Toiminnan lopettaminen

15. Jos kalankasvatustilasto lopettaa toimintansa pysyvästi on toiminnan lopettamisesta tehtävä ilmoitus Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa toiminnan lopettamisesta. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys kalankasvatustoimintaan kuuluvien laitteiden ja rakenteiden vesi- ja maa-alueelta poistamisesta sekä toimintaan liittyvien jätteiden alueelta pois toimittamisesta. Laitosta koskeva vesitalouslupa, ympäristölupa ja luvan saajalle määrätty velvoitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on todennut jälkihoitotoimet tehdyiksi.

ELY-keskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä tai edellyttää toiminnan lopettamista koskevan hakemuksen tekemistä aluehallintovirastolle.

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa 31.12.2032 saakka.

Jos luvan saajan on tarkoitus jatkaa kalankasvatustoimintaa vielä vuoden 2032 jälkeen, on uusi lupahakemus saatettava vireille aluehallintovirastossa viimeistään 31.12.2031.

Mikäli hakemus saatetaan vireille määräajassa, tämä lupa on voimassa siihen saakka, kunnes hakemuksen perusteella annettu päätös on saanut

lainvoiman, edellyttäen, että luvan haltijalla on oikeus kalankasvatusta varten tarvittavaan vesialueeseen. Lupahakemukseen tulee muun ohella liittää yhteenveto käyttö- ja vaikutustarkkailuista.

Edunmenetykset

Kalankasvatuksesta, kun toimintaa harjoitetaan lupamääräysten mukaisesti, ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä eikä ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain mukaan korvattavaa vesien pilaantumista.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan määräyksiä, jotka ovat ankarampia kuin tämän päätöksen lupamääräykset tai luvasta poikkeavia määräyksiä luvan voimaoloista, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinta

Toiminnan volyymin rajoittaminen

Lintuluodon maa-allaslaitoksen toiminnan volyyymiä ja vaikutuksia on aiemmissa luvissa rajoitettu määrämällä mereen johdettavasta ravinnepäästöstä, mutta päästötarkkailusta ei ole luvissa määrätty. Vuoden 2010 luvassa määrättiin, että mereen saa johtaa enintään 210 kg fosforia ja 1 600 kg typpeä vuodessa. Toiminnan päästöjä ei ole laitoksen toiminta-aikana selvitetty, eikä se laitoksen rakenteesta ja luonteesta johtuen välttämättä olisi luotettavasti edes mahdollista. Lietteenpoistosta ja sen merkityksestä ravinteiden poistajana on hakemuksessa ja sen täydennyksissä esitetty arvioita, mutta luotettavaa mittauksiin perustuvaa tietoa asiasta ei ole. Lisäksi on esitetty, että altaissa pidettävät sammet ja karpit ravinnonkäyttönsä kautta puhdistavat altaita ja vaikuttavat näin pienentävästi laitoksen kuormitukseen. Nämäkin tiedot perustuvat arvioihin, eikä tutkimuksiin tai selvityksiin perustuvaa luotettavaa tietoa asiasta ole esitetty.

Edellä olevat seikat huomioon ottaen aluehallintovirasto on muuttanut laitoksen toiminnan volyyymiä rajoittavan lupamääräyksen siten, että siinä määrätään ympäristönsuojelulain 52 §:n 2 momentin mukaisesti tuotannossa käytettävästä ravinnosta rajoittamalla rehun ravinnesisältöä. Näin voidaan varmistua laitoksen kuormituksesta ilman, että laitoksen päästöä selvitetäisiin laajalla päästöseurannalla – jota ei siis tähänkään mennessä ole tehty ja jonka luotettava toteuttaminen olisi epävarmaa.

Aluehallintovirasto korostaa, että laitoksen toiminta on ollut koko 2000-luvun selvästi luvan sallimaa suppeampaa. Esimerkiksi vuosina 2014–2018 laitoksen keskimääräinen vuotuinen lisäkasvu on ollut noin 16 700 kg ja toiminnan aiheuttama fosforipäästö vastaavasti noin 130 kg ja typpipäästö noin 1 000

kg. Tämä pitää ottaa huomioon toiminnan vaikutustarkkailun tuloksia tulkittaessa. Laitoksen toiminnan vaikutukset läheisellä merialueella ovat suppeasta toiminnasta huolimatta havaittavissa, vaikkakaan eivät merkittävät. Aluehallintovirasto on ottanut tämän huomioon määrätessään rehun sisältämien ravinteiden suurimmista määristä.

Aluehallintovirasto toteaa, että laitoksen 2010-luvun VAHTI-järjestelmästä saatavat vuosittaiset laskennalliset ominaispäästöt ja rehukertoimet ovat olleet huonot. Tämä saattaa johtua laitoksen poikkeuksellisista järjestelyistä, joihin kuuluvat muun muassa puhdistajina toimivat sammet ja karpit, ei niinkään laitoksen huonosta hoidosta.

Aluehallintovirasto on määrännyt, että kalankasvatuksessa kalojen ruokintaan käytettävä rehu saa sisältää enintään 290 kg fosforia ja enintään 2 300 kg typpeä vuodessa. Mikäli rehukerros pysyy 2010-luvun tasolla, voidaan kalaa kasvatkaa noin 30 000 kg vuodessa. Laitoksen huolellinen ja ammattitaitoinen hoito (rehukerros 1,10 teuraskalalla ja 0,9 poikasilla) sekä vähäravinteisten rehujen (fosforipitoisuus 0,70 % teuraskalalla ja 0,90 % poikasilla sekä typpipitoisuus 6,0 % teuraskalalla ja 7,0 % poikasilla) käyttö ympäristön kannalta parhaan käytännön periaatteen (BEP) mukaisesti mahdollistavat kalojen lisäkasvun suuruudeksi noin 35 000 kg vuodessa. Kalaan sitoutuvan fosforin määrä on 4,0 g/kg ja typen määrä 27,5 g/kg. Toiminnasta aiheutuvat laskennalliset ravinnepäästöt edellä mainituilla luvuilla laskettuna ovat noin 130–150 kg fosforia ja noin 1 250–1 350 kg typpeä vuodessa.

Laitoksen aiemman luvan mukaisiin päästöraja-arvoihin (fosfori 210 kg ja typpi 1 600 kg) verrattuna uuden luvan mukaisen toiminnan arvioitu fosforipäästö vähenee noin 29–38 % ja typpipäästö noin 15–22 %.

Vaikutukset vesialueeseen

Salmisten Kalankasvattamo Ky hakee lupaa kalankasvatustoiminnan jatkamiseen entisellä paikallaan Uudenkaupungin kaupungin Kuivarauman kylässä. Kaloja kasvatetaan maa-altaissa Lintuluodon kärjessä. Ympäröivä merialue on avoin ja matala, syvyydeltään viiden metrin molemmin puolin. Laitos sijaitsee kalankasvatustoiminnalle soveltuvalla alueella, ja sen poistovedet purkautuvat melko avoimelle vesialueelle, jossa vedenvaihtuvuus on hyvä.

Salmisten Kalankasvattamo Ky:n kalankasvatustoiminnasta aiheutuvat vaikutukset ovat alueella pienet. Viimeisessä pohjaeläintutkimuksessa vuonna 2017 Lintuluodon lähiaseman pohja oli kohentunut puoliterveeksi ja liejusimpukoiden kokojakaumassa esiintyi myös suurempia kokoluokkia. Pohjaeläintutkimuksen luotettavuudessa oli kuitenkin puutteita. Kalankasvatuksen kuormitus on vuosina 2014–2018 ollut vähäisempää kuin vuosina 2003–2007, mikä näkyy osin myös biologisissa tutkimuksissa. Ajoittain vedenlaadussa on vuosien 2010–2020 vuosiraporttien mukaan ollut havaitta-

vissa vähäisiä vaikutuksia Lintuluodon lähiasemalla. Vaikutuksia arvioitaessa tulee ottaa huomioon, että toiminta on koko 2010 luvun ollut selvästi luvan sallimaa suppeampaa.

Vaikutukset Natura- ja luonnonsuojelualueisiin

Uudenkaupungin saaristo on Euroopan unionin luontodirektiivin tarkoitama (SAC) ja Euroopan unionin lintudirektiivin tarkoittama erityissuojelualue (SPA), jonka pinta-ala on noin 57 000 ha. Uudenkaupungin saaristovyöhykkeet ovat Selkämeren laajimpia. Kohde on tärkeä saaristolinnuston pesimäalueena ja muutonaikaisena levähdysalueena. Kasvilajisto on monipuolinen.

Salmisten Kalankasvattamo Ky:n kalankasvatuksesta aiheutuvat ravinnepäästöt eivät tämän päätöksen lupamääräysten mukaisesti toteutettuna todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä luontoarvoja, joiden perusteella Lintuluodon niemeen rajoittuva Uudenkaupungin saaristo (FI0200072) -niminen alue on liitetty Natura 2000 -verkostoon.

Vesien- ja merenhoitosuunnitelma

Ekologisen luokituksen mukaan Pyhämaata ympäröivä merialue kuuluu hyvään luokkaan, vaikkakin vedenlaatu on Selkämeren sisempien rannikovesien pintavesityyppiin kuuluvassa Pyhämaan saariston vesimuodostumassa ylipäättään heikentynyt jonkin verran viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kalankasvatuksella on yleisesti ottaen rehevöittävä vaikutus, joka välillisesti pitkällä aikavälillä vähentää vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuutta. Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa vuosille 2016–2021 on asetettu tavoitteeksi ihmistoiminnasta aiheutuvan fosforikuormituksen vähentämistarpeeksi yli 10 % ja ehdotuksessa Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosille 2022–2027 kokonaisfosforin vähennystarve Pyhämaan edustan merialueella on alle 10 %.

Hankkeen vaikutuksia arvioitaessa on otettu huomioon Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteet vuoteen 2021 ja ehdotus uudeksi vesienhoitosuunnitelmaksi vuosille 2022–2027 sekä Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelma. Salmisten Kalankasvattamo Ky:n kalankasvatustoiminnan jatkaminen, kun se tapahtuu tämän päätöksen lupamääräysten mukaisesti, ei vaaranna vesienhoitosuunnitelmien tavoitteiden saavuttamista. Hanke ei myöskään ole mittakaavaltaan tai vaikutuksiltaan niin laaja, että se voisi vaarantaa merenhoidon vedenlaatutavoitteiden saavuttamista.

Vesilain mukaiset lupaedellytykset

Veden johtaminen merestä on tarpeen laitoksen vedensaannin järjestämiseksi. Luvan myöntämisen edellytykset vesilain mukaan ovat olemassa,

koska yksityiselle edulle saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Ympäristönsuojelulain mukaiset lupaedellytykset

Luvan myöntämisen edellytykset ympäristönsuojelulain mukaan ovat olemassa, koska kalankasvatuksesta, kun se toteutetaan lupamääräysten mukaisesti, ei aiheudu terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa eikä erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta täyttää jätelain ja -asetuksen vaatimukset.

Lupamääräykset

Lupamääräyksessä 1 määrätty veden johtaminen merestä on tarpeen laitoksen vedensaannin järjestämiseksi ja se on myönnetty hakemuksen mukaisesti.

Merialueen pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseksi annetaan lupamääräykset 4–6. Ominaispäästöjä koskeva tavoitteellinen raja-arvo on tarpeen sen varmistamiseksi, että luvan saaja hoitaa laitosta ympäristön kannalta parhaan käytännön periaatteen (BEP) mukaisesti myös silloin, kun laitos toimii vajaalla kapasiteetilla.

Jätteen haltijaa koskevat jätelain 28 §:n mukaiset yleiset huolehtimisvelvollisuudet jätehuollon järjestämisestä. Jätteistä annetut lupamääräykset 7–9 koskevat näitä velvollisuuksia.

Lupamääräyksellä 8 varmistetaan, että lietteen käsittelystä ei aiheudu haittaa ympäristölle ja että lietteen käsittely tapahtuu hallitusti. Jätettä ei saa hylätä tai käsitellä hallitsemattomasti. Jätteen keräyksestä, kuljetuksesta tai käytöstä ei saa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä. Mikäli lietettä levitettäisiin muualle kuin metsään on huomioitava lannoitevalmistelain edellytykset ja tämän vuoksi lupamääräyksessä on lietteen luovutus oman käytön ulkopuolelta rajattu vain asianmukaisen luvan omaaville laitoksille.

Lupamääräykset 10 ja 11, jotka koskevat häiriö- ja muita poikkeustilanteita, ovat tarpeen haittojen ennaltaehkäisyn kannalta.

Tarkkailu- ja raportointimääräykset 12–14 ovat tarpeen päästöjen ja niiden vaikutusten selvittämiseksi, valvontaa varten, ennakoimattomien vahinkojen varalta sekä uutta lupahakemusta varten tehtävää selvitystä varten. Lupamääräyksessä 13 on edellytetty laitokselta poistettavien liettemäärien kirjaamista, sillä tällä hetkellä määrästä ei ole kerättyä tietoa.

Lupamääräys 15 koskee tilannetta, jossa kalankasvatustilaston toiminta loppuu lupakauden aikana.

Luvan voimassaolo

Lupa on määräaikainen, jotta voidaan arvioida toiminnan vaikutuksia vesienhoitosuunnitelmassa asetetun tavoitetilan säilyttämiseen sekä merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelman toteuttamiseen ja koska laitoksen toiminta ei kaikilta osin täytä parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) vaatimuksia. Uuden hakemuksen käsittelyn yhteydessä toiminnan edellytykset voidaan arvioida uudelleen ottaen huomioon päästöjen vaikutukset merialueella sekä muista syistä aiheutuvat muutokset, mahdollisuudet vähentää päästöjä kalankasvatuksen kehittymisen myötä sekä paremman käyttökelpoisen tekniikan periaatteen (BAT) mukaisesti. Voimassaoloaika on riittävän pitkä, jotta kalankasvatustoimintaa voidaan kehittää vaarantamatta toiminnan taloudellista kannattavuutta.

Lainkohdat

Vesilaki (587/2011) 3 luvun 4 § 1 momentin 2) kohta, 4 luvun 3 §:n 2 momentti ja 6 §.

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 47, 48, 49, 51, 58, 62, 63, 64, 70 ja 87 §
Jätelaki (646/2011) 8, 12, 28 ja 29 §

VASTAUKSET LAUSUNTOIHIN, MUISTUTUKSIIN JA VAATIMUKSIIN

Aluehallintovirasto on ottanut **Varsinais-Suomen ELY-keskuksen** lausunnon huomioon edellä olevista lupamääräyksistä ja ratkaisun perusteluista tarkemmin ilmenevällä tavalla. Lupa on kuitenkin myönnetty määräaikaisena edellä Luvan voimassaolo -kohdan perusteluiden perusteella. Lisäksi aiempi päästöperusteinen lupa on muutettu siten, että siinä rajataan käytettävän rehun ravinnesisältöä. Näin voidaan varmistua toiminnan päästöistä ja mahdollistaa luvan luotettava valvonta.

Muistuttajalle sekä mielipiteen jättäneille aluehallintovirasto toteaa, että ympäristö- ja vesitalousluvan mukaisen toiminnan valvonta ei kuulu aluehallintovirastolle, vaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat vastuualueelle. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Luvan myöntämisen edellytykset ovat olleet olemassa ratkaisun mukaiselle toiminnalle ja siitä aiheutuville päästöille luvan ratkaisun perusteluiden mukaisesti. Lupa on myönnetty määräaikaisena, edellä Luvan voimassaolo -kohdan perusteluiden perusteella.

Lupahakemuksessa Vaasan hallinto-oikeuden edellyttämää jatkuvatoimista lietteenpoistoa ei ole esitetty. Luvanhaltija on kuitenkin selvittänyt mahdollisuuksia ja tehnyt kokeiluja lietteen poistamisen järjestämiseksi.

Tuloksena kokeiluissa oli, ettei jatkuvatoiminen lietteenpoisto ole nykyisenlaisen allasjärjestelyn puitteissa laitoksella mahdollista. Lietettä kuitenkin poistetaan altaista säännöllisesti ja aluehallintovirasto on määrännyt raportoimaan poistettavan lietteen määrä.

Lupa on aiemmin ollut päästöperusteinen. Koska päästön mittaaminen ei ole luotettavasti mahdollista, on aluehallintovirasto määrännyt vuosittain käytettävien rehujen sisältämästä enimmäisravinne- ja ravinnemäärästä. Ravinne- ja ravinnemäärää on rajoitettu siten, että toiminnan volyymi ja sen aiheuttamat päästöt pienenevät aiemman luvan mukaisista. Näin voidaan varmistua, että toiminta täyttää ympäristönsuojelulain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 7 165 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Asetusta sovelletaan hakemuksiin, jotka on pantu vireille vuosina 2019 ja 2020. Kalankasvatusta koskevan ympäristöluvan käsittelymaksu silloin, kun kalojen lisäkasvu on 30 000–100 000 kg/a, on 11 940 euroa. Vedenottoa koskevan vesitalousluvan käsittelyhintaa (muu vedenottoasia) on 2 390 euroa. Koska kysymyksessä on ympäristönsuojelulain 47 §:n mukaisessa yhteiskäsittelyssä käsiteltävä määräaikaisten luvan mukaisen toiminnan jatkamista koskeva asia, peritään hakemuksen käsittelystä maksu, jonka suuruus on puolet taulukon mukaisesta ympäristöluvan maksusta ja puolet vesitalousluvan maksusta (0,5 x 11 940) + (0,5 x 2 390).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Salmisten Kalankasvattamo Ky
Uudenkaupungin kaupunki
Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ ympäristö ja luonnonvarat vastuualue
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ kalatalousviranomainen
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan Uudenkaupungin kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

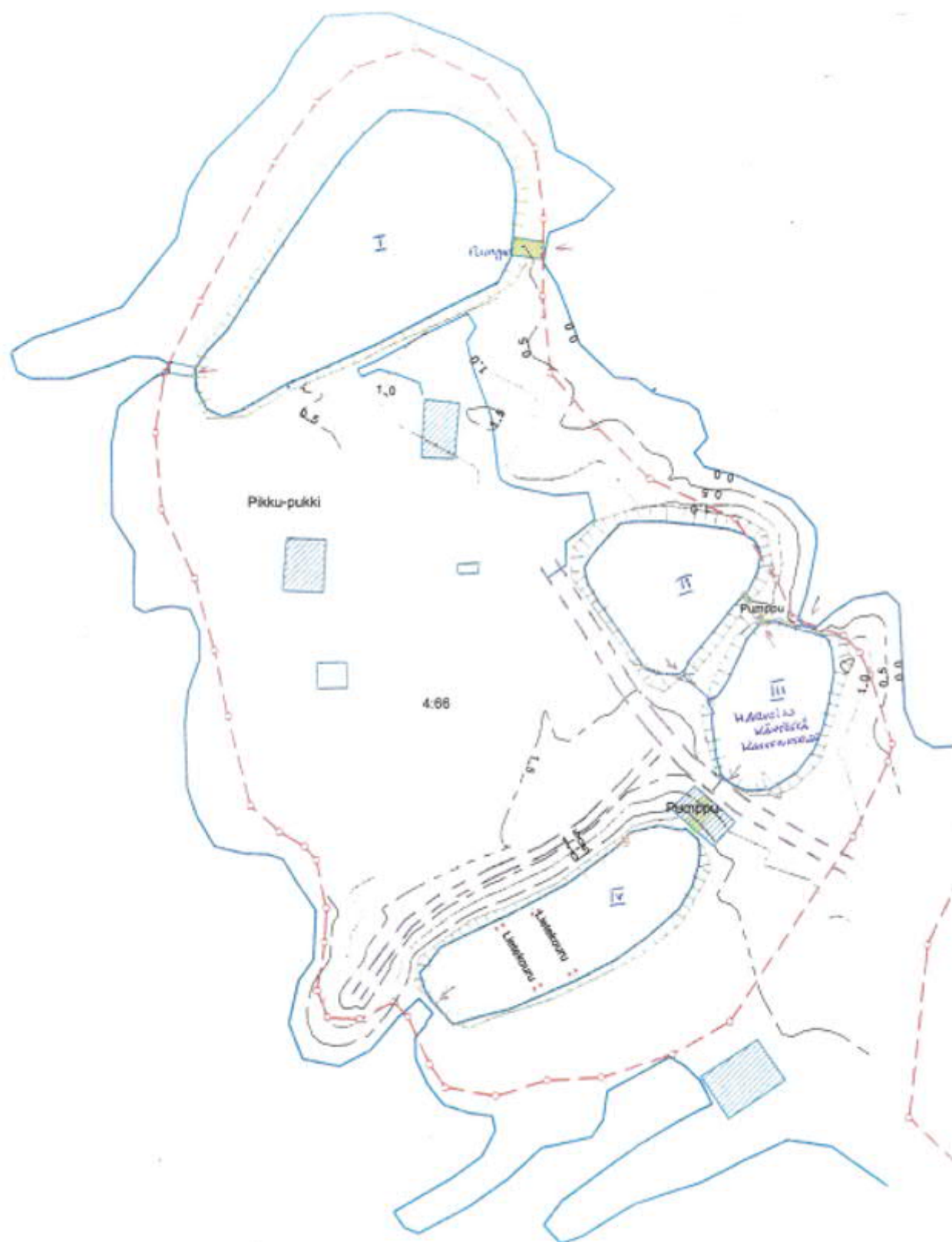
LIITTEET

- 1) Altaiden sijainti
- 2) Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Ville Salonen ja esitellyt ympäristöylytarkastaja Ilona Joensuu.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy pvm. **25.10.2021**

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaunnista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arklauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihte: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>